

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Järjestä judoleiri

Judokesäleirin järjestämisopas

Mikko Koskinen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Mikko Koskinen	Sivumäärä 41 ja 32 liitesivua
Työn nimi Järjestä judoleiri. Judokesäleirin järjestämisopas	
Ohjaava(t) opettaja(t) Kimmo Lind	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Itäjudo, Ari Otollinen	
Tiivistelmä <p>Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tärkeimpänä tavoitteena oli aktivoida Itä-Suomen judoseurojen toimintaa. Tavoitteena oli myös tehdä käytännönläheinen ja helposti lähestyttävä judokesäleirin järjestämisopas. Lisäksi tavoitteenani oli saada tämä työ ja opas näkyviin Suomen judoliiton tiedotuskanaville. Työmenetelminä käytin laadullista tutkimusta sekä havainnointia.</p> <p>Tämän työn merkityksenä ammattialalle on ainakin se, että vastaavaa opasta ei ole minun tietojeni mukaan aikaisemmin tehty. Työn merkityksenä on lisäksi kehittää nykyistä judoseuratoimintaa Suomessa. Toivon, että oppaasta on hyötyä sekä uusille että nykyisille leirien järjestäjille. Opasta voi hyödyntää myös niin sanottujen alueleirien järjestämisessä.</p> <p>Työni teoreettisina viitekehyksinä ovat judo, vapaaehtoistoiminta, liikunnan kansalaistoiminta ja tapahtumatuotanto. Työssä myös käydään läpi sekä raporttiosion että produktin työprosessit, sekä siinä on myös kuvattu näiden kahden osion suhdetta toisiinsa. Arviointiluvussa tulee esille työn tilaajan ja työelämäohjaajan arviointi sekä oma arviointi. Produkti ja siihen liittyvät asiakirjat ovat työn liitteissä.</p>	
Asiasanat judo, leiri, seuratoiminta, vapaaehtoistoiminta, tapahtumatuotanto	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work

ABSTRACT

Author Mikko Koskinen	Number of Pages 41 and 32
Title Organize a Judo Camp. Guide for Summer Judo Camp.	
Supervisor(s) Kimmo Lind	
Subscriber and/or Mentor Itäjudo, Ari Otollinen	
Abstract <p>Most important objective of this practical thesis was to activate action in judo clubs in Eastern Finland. Another objective was to made practical and approachable guide for summer judo camp. Furthermore I tried to get this thesis to Finnish Judo Association. The data were analyzed using qualitative examination and observation.</p> <p>Meaning of this thesis for industry was that there were not made earlier this kind of guide, at least I did not know about that. Other meaning of this thesis was to improve Finnish judo club action. I wish this guide is useful for both new and present camp organizers. Guide can be used also for arranging so called area camps.</p> <p>The theoretical framework of the thesis was judo, voluntary work, civic activity in sports and event production. There were told in a chapter six about work process and described relationship between report and product. The evaluation of subscriber and mentor and my own evaluation came up in the next chapter. Product and documents of that were added in supplements.</p>	
Keywords judo, camp, club activity, voluntary work, event production	

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 Judo	6
3 Itäjudo	12
4 Vapaaehtoistoiminta ja sen rooli seuratoiminnassa	13
4.1 Vapaaehtoistoiminta	14
4.2 Liikunnan kansalaistoiminta	15
5 Tapahtumatuotanto	23
5.1 Tapahtuman projektisykli	23
5.2 Tapahtuman markkinointi	26
6 Opinnäytetyöprosessi	28
6.1 Raportti osa	29
6.2 Järjestä judoleiri, judokesäleirin suunnittelu- ja toteutusopas	31
6.2.1 Työprosessi	31
6.2.2 Oppaan sisältö ja suhde raporttiin	33
7 Arviointi	35
7.1 Tilaajan arviointi	35
7.2 Oma arviointi	35
LÄHTEET	39
LIITTEET	42

1 Johdanto

Judo, se on japania ja tarkoittaa suomeksi joustavaa tai pehmeää tietä (Suomen judoliitto, 2013). Leiri, se voi tarkoittaa lyhyehköä valmennus-, opinto- tai muuta sellaista jaksoa, johon liittyy osanottajien yhteismajoitus (Suomisanakirja.fi, 2013). Nämä kaksi kun yhdistää, niin saadaan aikaiseksi judoleiri. Judo on ollut minulle tärkeä harrastus jo vuodesta 2000. Sen lisäksi olen viime vuosina kiinnostunut seuratyöstä ja oman koulun aikana tapahtumien järjestämisestä. Sitten halusin yhdistää nämä minun kaikki intressit, niin silloin sain ideaksi tehdä opinnäytetyönä judokesäleirin järjestämisoppaan. Työni on siis toiminnallinen opinnäytetyö (Vilkkä & Airaksinen 2003). Sen työstämiseen hyödynsin laadullista tutkimusta (Mt., 63–64). Käytin myös havainnointia aineistonkeruu menetelmänä (Nikoskinen & Moilanen 2013).

Tein työni myös siksi tästä aiheesta, koska tämän oppaan avulla toivoisin, että alueellinen judotoiminta Itä-Suomessa kehittyisi ja aktivoituisi. Itäjudon toiminta on muuttunut ja vähentynyt tämän vuoden puolenvälin jälkeen, johon vaikutti osittain judoliiton uusi strategia. Tämän työn tavoitteenahan on se, että leirejä alettaisiin järjestää useammin ja monipuolisemmin, useampien eri seurojen toimesta.

Tulen kertomaan työssäni äsken mainituista intresseistäni. Alkuun kerron, minkälainen laji judo on ja mistä se on saanut alkunsa. Tämän jälkeen esittelen lyhyesti työni tilaajan Itäjudon. Vaikka alkuunhan tämä idea tuli suoraan minulta ja esitin sen sitten alkuun sen aikaiselle Itäjudon aluepäällikölle sekä sitten työni ohjaajalle Pikadon Campin leiripäällikölle. Leiripäällikkö lupautui työni ohjaajaksi saman tien. Tämän jälkeen siirryn kertomaan vapaaehtoistoiminnasta ja sen roolista seuratoiminnassa. Alkuun avaan käsitteen vapaaehtoistoiminta jonka jälkeen kerron mitä kaikkea se voi pääpiirteissään olla. Sitten siirryn liikunnan kansalaistoimintaan ja kerron ensin vapaaehtoistoiminnan roolista liikunta- ja urheiluseuroissa. Käyn läpi myös pintapuolisesti miten paljon seuroja ja yhdistyksiä sekä vapaaehtoistyöntekijöitä että palkattuja seuratyöntekijöitä Suomessa on. Tarkastelen myös liikuntaseurojen toimintaa talouden näkökulmasta. Tämän jälkeen käyn läpi ja pohdin mitä kehittämisen suuntia seuratoiminnassa on nykypäivänä. Lopuksi kerron siitä, kuinka liikunta näkyy järjestöissä ja järjestötoiminnassa. Luvussa viisi tulen käsittelemään käsitettä tapahtumatuotanto.

Kirjallisuuteen tukeutuen kerron, millä tavoin tapahtumaa voisi lähteä suunnittelemaan ja järjestämään. Tuon esille, että tapahtuman suunnittelu ja toteutus tapahtuu aika pitkälti projektin luontoisesti. Vielä samassa luvussa kerron kuinka tapahtumia tulisi markkinoida, jotta saavutettaisiin tapahtumalle asetetut tavoitteet. Kerron myös omia tuntemuksia ja kokemuksia tapahtumien järjestämisestä. Teoreettisen viitekehysten jälkeen, kerron luvussa kuusi kuinka minun opinnäytetyön prosessi on edennyt aina ideoinnista luovutus pisteeseen. Kuvailen myös produktini sisällön ja sen suhteen raporttiosioon. Luvussa seitsemän esittelen tilaajan arvioinnoin työstä sekä tulen arvioimaan itse oman työni ja myös kerron viimeiset pohdintani ja yhteenvedot työstäni.

2 Judo

Judo on liikuntamuoto jonka muodostavat japanialaisesta itsepuolustuslajista judo sekä länsimaisista liikuntamuodoista. Tämän kehitti 1870 – luvun loppupuolella japanilainen kasvatustieteiden tohtori Jigoro Kano. Judo tarkoittaa joustavaa tietä, jonka merkityksenä Kano poisti judosta kaikki tekniikat jotka saattoivat olla vaarallisia tai vastustajalle vahingollisia. Näin judoa pystyy harjoittelemaan kaikenikäiset ja kaikenkuntoiset ihmiset jotka olivat kiinnostuneita liikunnasta ja itsepuolustustaidoista. Kano alkoi opettaa judoa vuonna 1882 vuokraamassaan tilassaan Tokion Eishojin temppelissä. Japanin saatua länsimaisia vaikutteita, alettiin etsiä tehokasta itsepuolustusjärjestelmää ja liikuntamuotoa Japanin poliisin ja armeijan käyttöön. Eri taistelulajikoulujen välisessä kamppailussa judo osoittautui ylivoimaiseksi. Jigoro Kanon Kodokanista, eli paikasta jossa opiskeltiin judon elämäntaidon periaatetta tuli vuonna 1909 virallisesti hyväksytty koulutuskeskus jonka seurauksena judoa harjoittelivat poliisit, sotilaat sekä koululaiset osana koulujen opetussuunnitelmaa. (Korpiola, K & Korpiola, T 2010, 15.)

Jigoro Kano alkoi levittää judoa määrätietoisesti Japanin ulkopuolelle ympäri maailmaa, jossa hänen parhaimmat oppilaansa jakoi tietoa lajista Yhdysvaltoja myöten. Ensimmäiset judokoulut perustettiin Englantiin ja Saksaan jo 1900 – luvun vaihteessa. Kun Japani isännöi olympialaisia vuonna 1964, judo valittiin näiden kisojen näytöslajiksi ja tämän myötä judo sai pysyvän aseman olympialajina vuoden 1972 Mün-

chenin kisoissa. Sen lisäksi judo oli jo runsaan levinneisyyden myötä saanut kansainvälistä arvostusta monipuolisena ja kasvattavana urheilulajina. Tämä johti siihen, että judosta on tullut eniten harrastettu kamppailulaji. Tänä päivänä kansainväliseen judoliittoon kuuluu jo 200 jäsenmaata ja on näin maailmassa harrastajamäärältään suurin sekä eniten levinnein kamppailulaji. Lisäksi judo on olympialajina viidenneksi suurin kansainvälisen liiton lukumäärällä mitattuna. Euroopassa lajin harrastajia on yli kaksi miljoonaa. (Mt., 16.) (Suomen judoliitto 2013.)

Jigoro Kano esitti judoa Suomessa ensimmäisen kerran vuonna 1890 ja varsinainen judotoiminta alkoi Suomessa vuonna 1954. Vuonna 1958 Suomen judoliiton perustamisen myötä judo on saavuttanut Suomessakin kattavan harrastajajoukon kaikille sopivana liikuntamuotona, kilpailulajina sekä kasvatusmenetelmänä. Erityisesti aikuis-, nuoriso-, erityis- ja kuntojudo ovat kasvamassa voimakkaasti. Tänä päivänä Suomessa judoseuroja on 123 ja harrastajia niissä on yli 12 500. (Mt., 16.) (Suomen judoliitto 2013.)

Judon päämäärä ja toimintatapa perustuvat Jigoro Kanon kahteen ohjeeseen. Ensimmäinen ohje japaniksi on ”*JI TA KYO EI*”. Kirjaimellisesti se tarkoittaa: ”*minä muut yhteinen kukoistus*”. Tiivistettynä se tarkoittaa judon yhteisen hyvän periaatetta. ”*Yksilön tulee toimia yhteisössä niin, että kaikkien on hyvä olla*”.

Judon harjoittelu vaatii omaa vastuuta edistymisestään ja sen onnistumiseen tarvitaan yhteistoimintaa harjoitusparin ja joukkueen kanssa. Tämä kertoo sen, että judo ei ole pelkästään yksilölaji, vaan se on myös joukkuelaji. Tähän liittyen voitaisiin siteerata muskettisotureista tutuksi tullutta sanontaa ja periaatetta ”*yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta*”, joka toteutuu judossa varsin käytännöllisellä tavalla. Tämä sanonta käsittää judokan moraalisen periaatteen kaikki ihmiset ja koko ihmiskunnan. Tämä tarkoittaa silloin sitä, että judon harjoitusperiaatteita ja toimintatapoja sovelletaan kehittävästi jokapäiväiseen elämään. (Mt., 17.)

”Judokan kunnioitus elämää, judoa ja judo-opettajaa kohtaan, jäämäkkyys, itse-kuri, pitkäjännitteisyys sekä kyky sietää epämuokavuutta ja kipua yhdistyvät ulkoisen käytöksen joustavuuteen, kohteliaisuuteen, haluun auttaa ja tukea. Oikea judoka on hyvä kansalainen, joka kantaa vastuuta itsestään ja yhteisöstään”. (Mt., 17.)

Toinen ohje japaniksi on ”*SEI RYOKU ZEN YOO*”. Tällä ohjeella kerrotaan miten judokan eli judon harjoittelijan tulee harjoitella. Kun sen kääntää suomeksi se tarkoittaa: ” *energian (henkisen), voiman (fyysisen) hyvä käyttö*”. ”*Fyysistä voimaa tulee käyttää järkevästi*”. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että judotekniikoissa tulee käyttää vastustajan voimaa ja liikettä hyväksi. Tämän avuksi tulisi käyttää viisaasti oikeaa ajoitusta, tasapainon horjutusta sekä käyttää vipuja ja painovoimaa sopivalla tavalla. Kaikki tämä jos yksinkertaistettaisiin, se toimisi näin: ”*jos vastustaja työntää, vedä; jos vastustajasi vetää, työnnä*”. (Mt., 17.)

Käyttäessään voimaa ”hyvin”, judokalla on koko ajan moraalinen vastuu itsestään ja muista sekä se edellyttää jatkuvaa valppautta omasta toiminnasta. Harjoittelun ja suunnittelun pitää olla mielekästä jokaisella judokalla, erityisesti kilpailijoilla. Kilpailijoiden harjoitukset tulee olla todellisiin tilanteisiin perustuvia jotka muistuttavat kilpailua. Judokan elämän sekä harjoittelun tavoitteiden tulee kulkea hänen elämässään sopusoinnussa. Judoharjoittelussa vältetään kaikkia vammoja ja kaikkien tulee olla harjoituksissa kavereita keskenään, jottei minkäänlaista alistamista pääse syntymään. Tähän johtaa se, että judon harjoittelun tulee edistää omaa mahdollisimman tehokasta taitojen oppimista sekä myös kunnioittamiseen perustuvaa tukemista minä tulee kohdistua harjoituspariin sekä kaikkiin judokoihin. (Mt., 17.)

Judoa voivat harrastaa kaikki ihmiset ikään ja sukupuoleen katsomatta. Eli harjoitusaleilla voi nähdä judokoita aina alle kouluikäisistä muksuista eläkeikäisiin senioreihin sekä sovellettua judoa harrastavia aistivammaisista tai liikuntarajoitteisia lajin harrastajia. Vaikka näin on, niin silti judo vaatii harrastajaltaan tietynlaisia fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia ominaisuuksia. Kun nämä ominaisuudet kehittyvät tarpeeksi, se auttaa pysymään pitkään lajin parissa. (Mt., 18.)

Judo vaatii harrastajaltaan voimaa, taitoa ja kestävyyttä. Lajin monipuolisuuden vuoksi se edellyttää vankkaa aerobista peruskestävyyttä. Tähän yhtenä syynä on se, että judossa joutuvat rasitukseen myös kaikki pienet lihakset. Ja olen itsekin huomannut harjoitellessa, että kun puhutaan ”*judokunnosta*” näin harjoittelijoiden keskuudessa, niin sitä ei saa millään muulla tavalla kuin harjoittelemalla itse judoa. Mutta judossakaan ei pärjää pelkästään voimalla, se vaatii myös harrastajaltaan notkeutta

sekä taitoa. Niveliltään taipuisa ei esimerkiksi lennä helposti selälleen heitosta, hänelle on vaikea tehdä käsilukkoa sekä häntä on vaikeampi hallita matossa. Ilman venyttelyiden lisäämistä vakioharjoitteluun, tämä ei olisi mahdollista. Judokan harjoitteisiin kuuluu vakituisesti kaikenlaiset taitoliikkeet mukaan lukien hyppelyt ja voltit. Näiden harjoitteiden avulla kehitetään liikeaistia ja tasapainon hallintaa mikä mahdollistaa liikkumisen kolmiulotteisesti kaikkiin suuntiin. (Mt., 18.)

Hyvän fysiikan lisäksi judossa tarvitaan hyvää mielenhallintaa ja lujaa luonnetta. Näihin voidaan viitata useilla epämiellyttävillä tunteilla joita esimerkiksi voivat olla paiskautuminen tatamiin, ihon hankautuminen mattoon, mahdolliset ahtaan paikan kamot sidonnoissa tai kuristuksissa ja väistämättä nivelien ja lihasten äärimmäinen rasitus. Näin rasittuneessa ja jännittyneessä tilanteessa oleminen harjoittaa mielenhallintaa eikä sen vuoksi tule välttämättä hätköityä tai hosuttua päämäärättömästi joka sitten saattaisi altistaa itsensä vastustajan hyökkäyksille. Nämä tilanteet korostavat sitä, että judossa on pakko keskittyä koko ajan tai muuten voi käydä huonosti. Jos judossa haluaa pärjätä, se vaatii vuosikausien tekniikan harjoittelun sekä harjoittelijan tulee olla pitkäjänteinen, huolellinen ja nöyrä. (Mt., 18–19.)

Judon sopeuttaminen omaan elämään opettaa suunnitelmallisuutta ja itsekurin merkitystä. Voidaan sanoa, että judossa kaikki vaikuttaa kaikkeen ja näin judoka oppii kuuntelemaan mieltään ja kehoaan ja siinä samalla hän oppii tarkkailemaan vastustajaansa. Ja vaikka judon periaatteeseen kuului vastustajan liikkeen hyväksi käyttö, niin silti judossa on huomattu, että hyökkäys on usein paras puolustus. Näin sen takia, kun itse yrittää hyökätä nopeammin, niin vahvempi vastustaja ei välttämättä ehdi ottaa aloitetta. Japanilaiset panostavat mielen karkaisuun. Irtiottokykyä kehittää esimerkiksi ottelemalla kymmenen ottelua peräkkäin ilman taukoja eri vastustajien kanssa, varsinkin mattojudoissa. Muina esimerkkeinä toimivat kuukauden mittaiset harjoitusjaksot talvisin ja kesäisin. Talvisin harjoitukset pidetään aikaisin aamulla. Japanissa judosalit eivät ole aina lämmitettyjä, jonka vuoksi lämpötila on lähellä nolaa. Kesäisin harjoitukset taas pidetään päivisin, jolloin ilma on usein läkähdyttävän kuuma. Näissä olosuhteissa harjoittelemiseen ja siihen keskittymiseen auttaa aina harjoitusten alussa ja lopussa pidettävään hiljentymiseen, mietiskelyyn (*moku-so*). Se opettaa tyyntymään mielen ja rauhoittumisen merkityksen. (Mt., 19.)

Kun lähdetään tarkastelemaan judoharjoittelun lähtökohtia, niihin kuuluu judosali eli *dojo*, sinne kuuluva dojo- ja judokäytös ja siihen kuuluva tietty hygienia. Vyöarvot kuuluvat kanssa näihin lähtökohtiin koska näiden arvojen avulla voidaan tietää minkä tasoinen judoka on kyseessä. Dojohan on alun pitäen buddhalainen temppeli, joka on tarkoitettu mietiskelyyn. Judosalilla siis keskitytään harjoittelemaan judotekniikoita. Judosalin tulee olla siisti ja puhdas. Judo- ja dojokäytös kulkevat käsi kädessä. Ensinnäkin judosalissa ei saa meluta, roskata tai tupakoida. Judosali on paikka missä kaikki muu, paitsi judo, unohtuu. Siellä keskitytään vain lajin opiskeluun. Salissa täytyy olla hiljaista ja mieli täytyy hallita ulkomaailman hälinästä ja rauhattomuudesta. Saliin tultaessa sekä poistuessa salista täytyy kumartaa dojolle. Samoin tehdään kun astutaan harjoittelumatolle eli tatamille sekä astuessa pois tatamilta. Judokäytöksestä tulee näkyä, että ilmapiiri on ystävällinen. Tämän tulisi johtaa siihen, että kaikkien judokoiden tulisi tukea toisiaan ja auttamaan oppimaan judoa yhdessä. Tämä johtaa siihen, että judokoiden tulee kantaa vastuuta itsestään ja harjoitusparistaan. Judoikäytökseen kuuluu myös normaalit hyvät tavat sekä kurinalaisuus jotka takaavat turvallisen ja tehokkaan harjoittelun. Judon ja muittenkin itämaisten taistelulajien selviimpiin tunnusmerkkeihin kuuluu muodollisuus. Judossa oleva muodollisuus tuo esiin tiettyjä muotoseikkoja, joihin kiinnitetään paljon huomiota. Näitä seikkoja ovat järjestyminen, tiukka kuri, arvoasteet, kumarrukset sekä ennalta sovitut liikesarjat joita tehdään harjoituskaverin kanssa (*kata*). Näistä arvoista on paljon sisäistä sekä ulkoista hyötyä. Nämä peilaavat asennettamme elämään, itseemme ja ihmisiin ympärillämme. (Mt., 20–22.)

Minulta tullaan usein kysymään, että mitä siinä judossa oikein tehdään? No heti alkuun voin kertoa kaikille, että siinä ei ainakaan lyödä tai potkita. Poikkeuksena judotekniikoihin kuuluu *Atemi-wazat* eli iskutekniikat. Näitä tekniikoita käytetään ainoastaan itsepuolustustarkoituksissa ja *kata* -harjoitteissa. Näitä tekniikoita ei siis käytetä otteluharjoituksissa eli *randoreissa* tai kilpailuissa.

Loput tekniikat ovatkin sitten käytössä otteluharjoituksissa sekä kilpailuissa. Nämä luokitellaan kahteen seuraavaan pääryhmään: *Nage-waza* – heitot, *Katame-waza* – hallintatekniikat. Ennen kuin aletaan harjoitella heittämistä niin ensin pitää harjoitella säännöllisesti *ukemia* eli kaatumista oikealla tavalla. Ukemin avulla heitosta osataan

laskeutua tatamiin turvallisesti ja pehmeästi. Heittotekniikat luokitellaan taas kahteen eri ryhmään: *Tachi-waza* – pystyasennossa tehtävät heitot, *Sutemi – waza* - uhrautumisheitot. Näissäkin kahdessa ryhmässä on vielä omat ryhmänsä. Pystyteknikat luokitellaan kolmeen eri ryhmään: *Te-waza* – käsiheitot, *Koshi-waza* – lonkkaheitot, *Ashi-waza* – jalkaheitot. Uhrautumisheitot luokitellaan kahteen eri ryhmään: *Ma – sutemi – waza* – uhrautumisheitot selälleen, *Yoko – sutemi – waza* – uhrautumisheitot kyljelleen. Hallintateknikat luokitellaan kolmeen ryhmään: *Osae-komi-waza* – sidonnat, *Shime-waza* – kuristukset, *Kansetsu-waza* – käsilukot. (Mt., 45.)

Hygienia kuuluu myös omalta osaltaan judokäytökseen. ”*Puhtaus on yksi judon hyveistä.*” Tatamille tultaessa, jalat on aina pestävä ja kuivattava huolellisesti, koska tatamilla harjoitellaan paljain jaloin. Tällöin pukuhuoneesta tullaan tatamille judotosut (*zori*) tai sandaalit jalassa. *Judogin* eli judopuvun pitää olla puhdas ja ehjä. Ennen harjoituksia tulee poistaa kaikki mikä voi vahingoittaa itseään tai harjoitusparia. Sormien ja varpaiden kynnet pitää leikata lyhyiksi. Kellot ja kaikki mahdolliset korut sekä hakaneulat mahdollisista siteistä tulee poistaa harjoitusten ajaksi. Judoka ei saa tuoksua voimakkaasti parta- tai hajuvedelle joka voi olla kiusallista harjoitusparille. Pitää myös muistaa hyvä suuhygienia sekä hengitysilman raikkaus mikä on huomauttavaista harjoitusparia kohtaan. Pitkät hiukset pitää sitoa pehmeällä nauhalla. (Mt., 21.)

Vyöarvot ja niiden tunnistaminen ja käyttäytyminen niiden mukaan kuuluu myös judokäytökseen. Vyön väri kertoo, kuinka edistynyt sen käyttäjä on judossa. Vyöarvoja on kaksi eri lajia. Nämä niin sanotut asteet ovat kyu-asteet ja dan-asteet. Aloittaessaan judon, judoka sitoo ympärilleen valkean vyön (6.kyu). Kyu-asteiden värit etenevät järjestyksessä, valkoinen, keltainen (5.kyu), oranssi (4.kyu), vihreä (3.kyu), sininen (2.kyu) ja ruskea (1.kyu). Mustan vyön asteita eli dan-asteita on yhteensä 10. Kaikki tällä asteikolla olevat judokat käyttävät yleensä mustaa vyötä, mutta joissain erikoistilaisuuksissa esimerkiksi opetettaessa 6-8 dan-asteiset voivat käyttää punavalkoista vyötä ja sitten 9-10 dan-asteiset voivat käyttää punaista vyötä. Musta vyöhön ja siitä ylöspäin voi itse asiassa kukin päästä tavallaan. Vahvat nuoret menestyvät kilpailijat korottavat vyöarvoaan nopeasti. Sitten kaikki muut joista ei ole jostain syystä kykyä kilpailla tai joilla ei ole halua kilpailla vaativat useimmiten kaksinker-

taisen ajan harjoitella säännöllisesti ja edistää judoa joillain muilla tavoilla kuten opettamisella. Vyöarvo peilaa judon perusajatusta: *”judo on elämäntapa”*. Judoa pitäisi siis harrastaa koko elämän ajan. Vyöarvolla ei kuitenkaan voida luokitella, että kuka on taitavampi tai tehokkaampi kuin joku muu. Ei ole itsestään selvää, että esimerkiksi mustavöinen judoka voittaisi harjoitusottelussa tai kisoissa alempivöisen. Korkeammat dan-asteet, punaiset ja punavalkovyöt ovat harrastaneet aktiivisesti kymmeniä vuosia, joten voi olla mahdollista, että ikä ja muu fyysinen kyvyttömyys merkitsee vääjäämättä ottelutehon vähenemistä.

”Toisaalta judon lopullinen päämäärä ei ole vastustajan voittaminen, vaan itsensä kehittäminen. Juuri sitä vyöarvot heijastavat.” (Mt., 21–22.)

3 Itäjudo

Voin kutsua työni tilaajaa nykyään Itäisen Suomen judoalueen seurojen muodostamaksi yhteisöksi. Vaikka tilaajani ei ole enää mikään virallinen toimija, niin silti samanlaista toimintaa Itäjudo pyrkii pitämään yllä ja myös tuomaan tähän toimintaan jotain uutta. Itäjudossa toimii tällä hetkellä noin 14 aktiivista seuraa. Suurimmat seurat tulevat Mikkelistä, Varkaudesta, Kuopiosta, Joensuusta, Iisalimesta sekä Pieksämäeltä. Alueen seurat tekevät myös aktiivista yhteistyötä naapurialueiden kanssa. Esimerkkinä tästä Pohjois-Suomi ja tämä näyttää sen, että alueiden rajat eivät ole tiukat. Kajaanin ja Jyväskylän seuroista käy paljon osallistujia Itäisen alueen järjestämissä tapahtumissa ja koulutuksissa. Itäjudo oli aikaisemmin Suomen judoliiton alainen kun alueen tili oli liiton hallinnoima. (Itäjudo 2013.)

Nykyisen liiton strategian mukaan virallinen aluetoiminta lakkautettiin ja näin liittokin odotti entistä enemmän seurojen välistä yhteistyötä sekä liiton ja seurojen välistä yhteistyötä. Tämä johti sitten siihen, että Itäjudon edellinen virallinen toiminta päättyi ja Itäjudon rahat päätettiin ”jäädättää” kahden seuran luomalle tilille tulevaisuutta sekä joitain erityistapauksia varten. Seurojen puheenjohtajat ja muut edustajat pitivät kokousta jossa päätettiin alkuun siitä, että Itäjudo ry:tä ei synny. Tämä tarkoitti sitä, että siitä eteenpäin odotetaan ja vaaditaan entistä suurempaa seurojen välistä yhteistyötä jotta toiminta jatkuisi ennallaan. Seurojen järjestämiin tapahtumiin kanssa odotetaan nykyään ja tulevaisuudessa entistä enemmän osallistujia järjestävästä seurasta. Tämä tilanne korostaa sitä, että ihmisten täytyy toimia aktiivisesti, koska se on kansa-

laistoiminnan perusta (Koski 2000, 213). Kokouksessa oli päätetty, että muutaman kerran vuodessa järjestettäisiin kokous alueen seurojen puheenjohtajien kanssa, jossa keskusteltaisiin siitä, mitä kukin seura haluaisi ja kokisi alueellaan tapahtuvan.

Alueen juniorivalmentajan toiminta jatkuu edelleen samanlaisena ja seurat saavat ottaa häneen itse yhteyttä, kun haluavat hänen palveluitaan. Alueen kisoista ja leireistä vastaa aina järjestävä seura. Alueleirejä järjestetään yleensä neljä vuoden aikana, kaksi keväällä ja kaksi syksyllä. Kesäleirejä alueella on kaksi, toinen järjestetään Heinävedellä ja toinen Pieksämäellä. Randorileirejä sekä yhden päivän teholeirejä pyritään järjestämään alueen nuoremmille junioreille aina silloin kun löytyy järjestäjä. Valmentajana näissä toimii yleensä alueen juniorivalmentaja. Alueen perinteisiä kisoja järjestetään ympäri vuoden. Alueen uusia internetsivuja käytetään edelleen aktiivisena tiedotuskanavana, sekä Itäjudo oma facebook – ryhmä on aktiivisessa käytössä. (Itäjudo 2013.) Pääpiirteissään siis, tilaajani toiminta on nykyään edellä kuvaamaani toimintaa, erinäisten muutosten ja tapahtumien jälkeen.

4 Vapaaehtoistoiminta ja sen rooli seuratoiminnassa

Vapaaehtoistoiminta on käynyt minulle tutuksi viime vuosien aikana ja aina entistä enemmän olen oppinut arvostamaan sitä. Vapaaehtoistoimintaahan ei tehtäisi, ellei siitä itse pidettäisi. Olen aina tykännyt olla mukana varsinkin seuratoiminnassa ja olen ollut mukana judoseurani toiminnassa ja aktiivijäsenenä jo 13 vuoden ajan ja useamman vuoden olen ollut seuramme web-masterina sekä johtokunnan varajäsenenä että kuulunut vetäjätiimiin. Minunkin vapaaehtoistoiminnan paikka on ollut konteksti, missä vapaaehtoistoimintaa aina tehdään. Toiminnan paikkoina voivat olla yksilön lähipiirit kuten naapurusto tai sukulaiset. Laajempi yhteisö voi kanssa olla kontekstina, kuten seurakunta, yhdistys, kaupunginosa tai kunta. Henkisenä viitekehäksenä voi myös olla valtakunnallinen tapahtuma tai -yhteisö, vaikka vapaaehtoistoimintaa toteutetaan paikkasidonnaisesti. Tästä esimerkkinä voi olla vaikka valtakunnallisen järjestön tapahtuma. Tämä henkinen konteksti voi myös ulottua tutusta lähipiiristä globaalille tasolle. Unicefin vapaaehtoisten keräys toimii tässä hyvänä esimerkkinä. (Harju 2005, 58.)

4.1 Vapaaehtoistoiminta

Tässä luvussa alkuun avaan pääpiirteissään käsitteen vapaaehtoistoiminta. Tämän lisäksi käyn karkeasti läpi mitä kaikkea vapaaehtoistoiminta voi olla.

Vapaaehtoistoiminta käsitteenä tarkoittaa, ihmisen tekemää toimintaa tai työtä joka on tarkoitettu yhteiseen hyvään, ilman rahallista korvausta. Vaikka puhutaan vapaaehtoistoinnasta sekä vapaaehtoistyöstä niin näidenkin välillä on eroja. Jos henkilö on mukana vapaaehtoistoinnassa, niin silloin hän kuuluu johonkin tiettyyn tahoon, esimerkiksi judoseuraan joka harrastaa vapaaehtoistoimintaa ja täten suorittaa vapaaehtoistyötä. Jos ihminen tekisi ainoastaan vapaaehtoistyötä, niin silloin tämä työ voisi olla satunnaista konkreettista työtä, josta hän ei hyödy taloudellisesti, eli silloin esimerkiksi ihminen tekisi vaikka talkootöitä naapurille. (Harju 2003, 118; Nylund & Yeung 2005, 14; Laimio & Välimäki 2011, 9-10; Taponen 2011, 4.) Vapaaehtoistoinnin perinteisessä aatteellisessa toiminnassa koordinointi perustuu yhteisöllisyyteen eli keskinäiseen luottamukseen ja yhteisymmärrykseen sekä epämuodollisiin menettelytapoihin, jossa ei tarvita oikeudellisia säädöksiä tai raskaita hallintokoneistoja. Painopisteenä on käytännön toiminnan toteuttaminen, jolloin toiminnan kohteena ovat tietyn rajatun jäsenkunnan omat intressit ja tarpeet. Menestyksen kriteerinä toiminnassa on silloin se, kuinka hyvin toiminta tyydyttää näitä tarpeita, esimerkiksi *”mielekkään harrastuksen tarvetta, yhdessäoloa tai vertaistukea.”* (Itkonen, Heikkala, Ilmanen & Koski 2000, 114–115.) Vapaaehtoistoiminta on osa ihmisen vapauden aluetta, jota etiikka elähdyttää, eikä hyväntahtoista ja harmitonta työskentelyä yksilöllisessä ja yhteisöllisessä kontekstissa. Se on osa vastuuntuntoisten ja inhimillisten ihmisten elämää valtion rinnalla toimivassa kansalaisyhteiskunnassa. Se on myös vapauksien ja oikeuksien mahdollistama ilmentymä, jossa ihmisten moraalisuus ja eettisyys pääsevät esille ja oikeuksiinsa. (Harju 2005, 66.)

Harjun (2005) mukaan vapaaehtoistoiminta jalostaa ihmistä seuraavalla tavalla.

”Se kehittää eettistä arvomaailmaa ja syventää näin ihmisen identiteettiä. Se parantaa ihmisen taitoja osallistua, toimia ja vaikuttaa sekä kohdata muita ihmisiä ja kommunikoida heidän kanssaan. Se myös jalostaa ihmisen sosiaalista mieltä ja vähentää ihmisen susimaisia piirteitä toisia ihmisiä kohtaan. Näin ollen vapaaehtoistoiminta kasvattaa ja koului yksilöä niin ihmisenä kuin kansalaisenakin.” (Mt., 70.)

Nykyään vapaaehtoistoiminta voidaan luokitella moneen eri kategoriaan. Laimion ja Välimäen (2011, 11) mukaan vapaaehtoistoiminnan voi luokitella tukea tuottavaan vapaaehtoistoimintaan, osallistavaan vapaaehtoistoimintaan, tuettuun vapaaehtoistoimintaan, vertaistoimintaan, palvelutoimintaan, talkoo-, keräys- ja tapahtumatoimintaan sekä järjestötoimintaan ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Tukea tuottavassa vapaaehtoistoiminnassa vapaaehtoinen auttaa jollakin tavalla heikommassa asemassa olevaa. Esimerkiksi Suomen Punainen Risti toteuttaa tätä toimintaa. Osallistavassa vapaaehtoistoiminnassa vapaaehtoinen kannustaa asiakasta osallistumalla muun muassa harrastuksiin. Esimerkiksi VAU – hanke (Vapaaehtoistyö, ulkoliikunta ja vanhusten hyvinvointi – hanke, Tutkimus- ja kehittämiskeskus Gerocenter) toteuttaa tätä toimintaa. Tuetussa vapaaehtoistoiminnassa vapaaehtoisen rooli on olla tukena ja rinnalla kulkijana toiselle vapaaehtoiselle joka ei omien rajoitustensa takia voisi osallistua vapaaehtoistoimintaan ilman toisen apua. Näitä rajoittavia tekijöitä voivat olla henkilön liikuntarajoitteisuus, epävakaat mielenterveys tai maahanmuuttajan puutteellinen kielitaito. Palveluja tuottavassa vapaaehtoistoiminnassa voi vapaaehtoinen tehdä myös itsenäistä palvelutoimintaa, esimerkiksi nettisivujen päivittämistä tai vaikka luentojen pitämistä. Suomeen rantautunut aikapankki toiminta on myös hyvä esimerkki vastaavasta toiminnasta. Yhdeksi vapaaehtoistoiminnan erityismuodoksi voidaan luokitella vertaistoiminta. Tässä edellytetään samankaltaista elämäntilannetta tai esimerkiksi kokemusta samasta sairaudesta. Vertaistoimintaa toteutetaan usein ryhmämuotoisena, jossa ohjaajan roolissa toimii itse vapaaehtoinen. Erilaiset tapahtumat, keräykset ja talkoot ovat monille tuttuja, myös minulle. Kaikki vastaavat kulttuuri- ja urheilutapahtumat jäisivät toteuttamatta ilman vapaaehtoisten apua. Nämä tehtävät ovat kertaluonteisia eivätkä vaadi vapaaehtoiselta pitkäaikaista sitoutumista tai laajaa koulutusta. Järjestötoimintaa ja muuta kansalaisvaikuttamista toteutetaan lähes aina vapaaehtois pohjalla, esimerkkinä yhdistysten hallitusten työskentely. Tämä on myös merkittävä osa aktiivista kansalaisyhteiskuntaa. (Laimio & Välimäki 2011, 11–12.)

4.2 Liikunnan kansalaistoiminta

Tässä luvussa kerron alkuun vapaaehtoistoiminnan roolista liikunta- ja urheiluseuroissa. Käyn läpi tilastoja koskien seurojen ja yhdistysten määrää sekä vapaaehtois-

työntekijöiden määrää Suomessa. Kerron myös kuinka liikuntaseurat pyörittää toimintaansa talouden näkökulmasta katsoen. Tämän jälkeen tarkastelen kehittämisen suuntia seuratoiminnassa ja nostan esille muutaman seikan mitä pitäisi nykyään kehittää. Sen jälkeen vielä tarkastelen, miten liikunta näkyy ja toimii järjestöissä ja järjestötoiminnassa. Avaan käyttämiäni käsitteitä teemoittain.

Siirtyessäni tarkastelemaan enemmän vapaaehtoistoiminnan roolia liikunta- ja urheiluseuratoiminnassa sekä liikuntajärjestöissä, voin todeta, että liikunta ja urheilu on selvästi suosituin (30 %) suomalaisten vapaaehtoistoiminnan alue (Harju 2003, 120). Liikunnan ympärillä on nykyään runsaasti kansalaisaktiivisuutta, mikä näkyy etenkin laajana liikuntaseuratoimintana. Liikuntaseurojen toiminta perustuu pääsääntöisesti aktiivisten vapaaehtoisten työpanokseen, jonka taloudellinen arvo on merkittävä. (Koski 2000, 213; Ilmanen & Itkonen 2000, 30.)

Kaikki tämä työ mitä yhdistyksissä ja seuroissa tehdään, on yhdistyksen tarkoituksen mukaista toimintaa. Nämä työt tehdään talkootöinä ja ne työt ovat muun muassa liikunta- ja urheiluharrastuksien ohjaamista, jos siitä ei makseta palkkaa. Tämän asian olen itsekin huomannut vuosien aikana ollessani mukana judoseurani sekä pesäpalloseurani toiminnassa. Asia tuli myös minulle esille voimakkaasti aikaisemmin tehdyssäni järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan kehittämisprojektissani Itäisen-suomen judo alueelle. Edelleen urheilutoiminta on suurilta osin vapaaehtoisten tekemän työn varassa (Taponen 2011, 1). Monipuolinen osaaminen on myös tarpeen nykyisissä seurakäytännöissä (Ilmanen & Itkonen 2000, 30).

Historialliset juuret liikunnan järjestötoiminnassa ovat kansalaisten spontaanissa järjestäytymisessä, jonka osoituksia ovat organisoituneet liikuntaseurat (Itkonen ym. 2000, 113). Ensimmäiset liikunnan ja urheilun alueella toimivat yhdistykset on perustettu jo reilut sata vuotta sitten. Sen myötä seuraverkosto on kiihtyvällä vauhdilla leviittänyt koko Suomeen paikoin hyvinkin monikerroksiseksi verkostoksi. (Koski 2000, 216.) Nykyisen Valo ry:n, eli valtakunnallisen liikunta- ja urheiluorganisaation mukaan toimivia urheiluseuroja on noin 10000, mutta kuitenkin yhdistysrekisteriin niitä on kirjattu paljon enemmän (Valo 2013.) (R.Anttila, henkilökohtainen tiedonanto 17.10.2013). Voidaan siis todeta, että ”*vapaaehtoinen seuratoiminta on suomalaisen liikuntakulttuurin kivijalka*” (Itkonen ym. 2000, 5). Ilman vastaavaa seuratoimintaa,

liikunta tuskin olisi niin suosittu harrastus Suomessa kuin se on ikinä ollut. Nimittäin liikunta tai urheilu on hyvin tärkeä harrastus melkein 60 prosentille suomalaisesta aikuisväestöstä. Kansainvälisessä vertailussa olemmekin kärkikastia liikunnan harrastuksessa. Suomessa vapaaehtoisjärjestöt ovat vastuussa seuratoiminnan organisoimisessa ja kunnat vastaavat toimintamahdollisuuksien järjestämisestä. Kansalaisten omaehtoinen innostus sekä järjestäytynyt toiminta edellä mainittujen tahojen panostuksen lisäksi luovat perustan toiminnalle Suomessa. Seuratoiminnan systemaattisuudella saadaan aikaan suurempi säännöllisyys ja intensiivisyys. Liikunnan harrastamisen lisäksi, nämä asiat myös varmasti vaikuttavat vapaaehtoisseuratoimijoiden mukana pysymiseen. (Itkonen ym. 2000, 41.)

Töissä käyvät ihmiset voivat nähdä seuratoiminnassa yhteisen hyvän merkityksen jonka takia he haluavat tehdä vapaaehtoistyötä oman harrastuksensa rinnalla, vaikka pääpaino olisikin omassa harrastamisessa (Harju 2005, 74–75; Laimio & Välimäki 2011, 50). Liikunta- ja urheiluseurat perinteisesti liitetään vapaaehtoisorganisaatioiden ryhmään ja toiminta perustuu vapaaehtoistyöhön ja talkoohenkeen (Itkonen ym. 2000, 49). Talkootyötä tehdään sekä kilpaurheilun että harrasteturheilun parissa (Taponen 2011, 1).

Luvun alussa jo mainitsinkin tuosta termistä vapaaehtoistyö, niin nyt tässä tapauksessa se ei kovin hyvin kuvasta toimintaa mitä seuroissa tehdään. Kansalaisaktiivisuus ja kansalaistoiminta kuvastavat paremmin tätä kyseistä kenttää. Merkitykseltään nämäkin käsitteet vastaavat lähes toisiaan. Tässä tapauksessa näiden merkitysvaihteen erolla ei ole merkitystä ja käsitteitä voidaan käyttää synonyymeinä. Nämä käsitteet ovat kuitenkin neutraalimpia kuin vapaaehtoistyö, koska ne eivät määritä suhdetta rahaan, josta vapaaehtoistoiminnassa ei ole kysymys. (Itkonen ym. 2000, 49.)

Liikunnan kansalaistoiminta voidaan jakaa neljään osa-alueeseen jotka ovat virallisesti organisoitunut liikuntatoiminta johon kuuluu esimerkiksi seuratoiminta; virallisesti organisoitunut muu toiminta, jonka ohjelmassa liikunnalla on roolinsa, esimerkiksi partiotoiminta; liikunnan epäviralliset ryhmittymät, joiden toiminta on kuitenkin suhteellisen säännöllistä, näitä ovat esimerkiksi puulaakiryhmät tai kaveriporukat sekä

neljäntenä ovat satunnaiset ryhmittymät. Ja kansalaistoiminnalla tässä yhteydessä tarkoitetaan *”ihmisistä itsestään lähtevän potentiaalın synnyttämää toimintaa jonkin asian aikaansaamiseksi tai edistämiseksi”*, tämä ei kuitenkaan koske taloudellisen hyödyn hankkimista tai fyysisten perustarpeiden tyydyttämistä. Seuratoimintaa luokun ottamatta, näistä muista lohkoista tiedetään suhteellisen vähän. (Koski 2000, 214.)

Monen urheilujärjestön toimintaa pyöritetään talkootyövoimin, koska varaa henkilökunnan palkkaamiseen ei usein ole. Nykyään seurat kuitenkin antavat rahallista tukea muun muassa valmentajille sekä junioreiden vanhemmille esimerkiksi matkakulukorvauksien muodossa. Tämä toiminta alkoi vähitellen yleistyä 1970-luvulla. Näin toimitaan myös minun judoseurassa, kun on kyseessä junioreiden kuljetuksesta kisoihin, leireihin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin. (Itkonen ym. 2000, 49–50.)

Ennen oli toisin kun ne joilla oli tietotaitoa urheilusta, olivat harvassa ja he levittivät asiaa urheilusta lähialueilleen oman innostuksensa ajamana eräänlaisella kansanvaalistusmenteliteetillä. Samalla heidän toimestaan sosiaalinen asemansa kohosi erityisosaamisensa avulla. Vuonna 2000 oli laskettu, että päätoimisia seuratyöntekijöitä oli 1500–2000. Sivutoimisia oli taas lähempänä 7000 seuratyöntekijää, vaikka ”työntantajaseurojen” osuus näytti pudonneen. Eli tästä nähtiin, että toisilla seuroilla oli varaa palkata useampikin työntekijä, kun taas ne joilla ylipäätään oli varaa palkata, olivat vähentyneet. Eli alle kymmenellä prosentilla seuroista oli palkattu työntekijä. Ja nämä luvut kertovat sen, että seuratoiminta tukeutuu edelleen vapaaehtoistoimintaan. (Mt., 49–50.) Nykyään on laskettu, että päätoimisia seuratyöntekijöitä on jo noin 4000 ja lisäksi on paljon osa-aikaisia. Vapaaehtoisia seuratoimijoita on laskettu olevan nykyään peräti yli 500000. (R.Anttila, henkilökohtainen tiedonanto 17.10.2013.)

Seuratoiminnassa näkee kuitenkin sen, että toiminta on myös joittenkin vanhempien osalta näennäisvapaaehtoista, koska toimiva seuratoiminta vaatii pientä velvollisuutta osallistua yhteiseen hyvään, jos meinasi olla mukana aktiivisessa seuratoiminnassa. Ja tässäkin ei ole kyse rahallisesta korvauksesta. Seurojen eriytymisestä huolimatta, yleislinjana on pyrkimys parempaan ja järjellisempään toimintaan. Se merkitsee esimerkiksi entistä tavoitteellisempaa orientaatiota, suurempaa systemaattisuutta,

pätevämpiä ohjaajia. Kyse onkin yhä useammin harrastamisesta kuin pelkästään harrastelemisesta. Eli asiat pyritään hoitamaan pääosin vapaa-ajan työllä entistä ammattimaisemmin. Tämä näkyikin sitten siinä, miten haastavaa seurojen on kasvattaa taloudellista tasoaan. (Itkonen ym. 2000, 50.)

Seurojen taloudellisten vaatimusten kohoaminen vaatii paljon toiminnan kehittymistä, koska nykyaikaan seurat eivät pysty toteuttamaan vastaavaa toimintaa ilman rahallista kyvykkyyttään. Julkinen tuki ei riitä enää nykypäivänä ja seuran varsinaisenkaan toiminnan tulot eivät ole tarpeeksi suuria pyörittämään toimintaa yllä. Tästä johtuen seurojen varainhankinta nousee entistä isompaan rooliin. Varainhankinnasta saadut tulot ovat jo lähellä 50 prosenttia, seuran koko tulohankinnasta. Seurojen varainhankintatyö on yksi keskeisistä alueista johon kansalaistoiminnan potentiaali kuuluukin. Yhdistyksen varainhankinta suoritetaan pääsääntöisesti talkootyöllä ja se on huomattava osa urheiluseurojen taloutta (Taponen 2011, 1). Meidän judoseura suorittaa varainhankintaa ainakin järjestyksenvalvonta talkoilla eri tapahtumissa. Kaikki muukin talkootyö pyritään aina hyödyntämään, kun vastaavaa tarjontaa on. Varainhankinta onnistuu myös erilaisten tempausten ja tapahtumien järjestämisellä, mainos- ja sponsoritulojen hankkimisella sekä erilaisella myyntityöllä. (Itkonen ym. 52.)

Kosken (2000) mukaan liikunnan kansalaistoiminnan kehittämisen suunnissa yhtenä asiana on laajentaa tätä kansalaistoimintaa pienempiin ryhmiin. Näitä ryhmiä ovat naiset, ikääntyneet, kolmannes nuorista jotka haluavat osallistua toimintaan sekä syrjäytyneet tai syrjäytymässä oleva väestönosa. (Mt., 54.) Nuorten aktivoiminen nähdäänkin tärkeänä vapaaehtoisen seuratoiminnan tulevaisuuden kannalta. Heidät pitäisi saada entistä paremmin mukaan asiakkaina mutta niin myös aktiivisina toiminnan järjestäjinä ja vastuunkantajina. (Koski 2000, 213.) Toisin sanoen, on myös tärkeää, että kansalaistoiminnan monipuoliset tiedot ja taidot siirtyvät uusien sukupolvien käytäntöön (Ilmanen & Itkonen 2000, 29). *”Urheiluseuratoiminnassa käy kato 15 ikävuoden tienoilla. Suomen 12-vuotiaista yli 60 prosenttia harrastaa liikuntaa seuroissa vähintään kerran viikossa, mutta 18-vuotiaista enää 30 prosenttia.”* Nuorison motivaatiota voi lisätä aktiivisen roolin antaminen seuratoiminnassa esimerkiksi apu- vetäjänä, kisatoimitsijana tai vaikkapa sosiaalisen median viestinnän tekijänä. (Judo-lehti 2013, 28.) Ja tähän nimenomaan tarvitaan näitä nykyisiä seura aktiiveja, jotka

ovat olleet toiminnassa mukana jo muutamasta vuodesta kymmeneen vuosiin. Jotta nämä ryhmät tavoitettaisiin, se edellyttäisi varsinaisia muutoksia toiminnan sisällöissä ja painotuksissa. Oma näkemykseni nykyajasta on se, että ainakin naisten kansalais-toiminta liikunnan parissa on kasvanut hyvää tahtia. Kun tarkastellaan jo aktiivisia liikunnan kansalaistoimijoita, niin heidän kehittämisen suuntana ei voida vaatia enempää ajankäyttöä, koska heidän toiminta on jo niin intensiivistä, ettei suurempaan ajankäyttöön ole enää mahdollisuutta. Heidän toiminnan kehittämistä korottaa ainoastaan laadullisissa piirteissä. (Itkonen ym. 2000, 54.)

Yhtenä kehittämisen kohteena ovat myös, nämä seuroissa toimivat niin sanotut ”turistit” ja ”muukalaiset”. Heidän tuomassaan voimavaroissa on paljon käyttämätöntä jota voisi hyödyntää monella eri tavalla, kunhan heidät saataisiin liikkeelle. Yhtenä kehityssuuntana voitaisiin nähdä se, että seurat alkaisivat soveltaa laajemmin liiketaloudellisia toimintatapojaan. Silloin toiminnan toteuttaminen jatkuisi ostopalveluperiaatteella, jolloin toiminta toteutuisi ainoastaan palkatun henkilöstön voimin. Ja jos tämä tapahtuisi, niin silloinhan seuratoiminta ei olisi enää yhteisöllistä kansalaistoimintaa. (Mt., 54.)

Vielä yhtenä kehityssuuntana liikunnan kansalaistoiminnassa, jonka minäkin näen tärkeänä asiana nykyisessä yhteiskunnassa, on se että seurat alkaisivat tehdä enemmän monipuolista yhteistyötä esimerkiksi koulujen kanssa tai jonkun muun julkisen järjestelmän kanssa. Tämä siksi, koska nykyaikana harrastuksista saattaa tulla osalle lapsista ja nuorista pakonomaisia taakkoja, joka näkyy varsinkin monilapsisen perheen arki elämässä. Perheen yhteinen aika saattaa rajoittua ainoastaan pariin pyhäpäivään vuodessa. On huomattu tehdyistä kokeiluista liikuntapainotteisissa kouluissa tai urheiluluokissa se, että ne ovat tuoneet perheille yhteistä aikaa, kun osa harjoituksista on voitu suorittaa normaalina kouluaikana tai heti koulun jälkeen. (Mt., 54.)

Nykyaikana itse näen yhtenä vapaaehtoistoiminnan kehittämisen kohteena vapaaehtoistoimintaan innostamisen ja kannustamisen sekä motivaation löytämisen ja lisäämisen. Psykologiassa motiiveilla viitataan niihin ulkoisiin ja sisäisiin tekijöihin, jotka saavat ihmisen toimimaan (Yeung 2005, 84). Motivaatio muodostaa vapaaehtoisto-

minnan kivijalan. Henkilökohtainen motivaatio on vapaaehtoistyön toteutumisen ja jatkuvuuden ydin. Vapaaehtoistoiminnan ydinpiirteet ja vahvuudet vapaaehtoisuus, vapaamuotoisuus, joustavuus ja riippumattomuus ovat samalla riski toiminnan jatkolle. (Yeung 2005, 83.)

Vapaaehtoistoimijoiden kannustimet voidaan jakaa kolmeen ryhmään, jotka ovat hyötykannustimet, normatiiviset kannustimet ja affektiiviset kannustimet. *”Hyötykannustimet ovat konkreettisia asioita, kuten rahallinen korvaus, saatavat hyödykkeet tai palvelut. Normatiiviset kannustimet perustuvat osallistujien arvoihin ja arvokkaiksi kokemuksiin asioihin. Affektiiviset kannustimet taas perustuvat ihmisten välisiin suhteisiin ja niihin kuuluviin symbolisiin ja tunnelatautuneisiin piirteisiin.”* Kannustimia voidaan myös luokitella toiminnan vaikutuksen laajuuden perusteella. Nämä luokitellaan silloin *minähyvän intresseihin* sekä *sosiaalisiin intresseihin*. Minähyvän intressit käsittävät henkilökohtaisen hyödyn ja oman ryhmän hyödyn ja sosiaaliset intressit käsittävät toiminnan yleiseksi hyväksi. Nämä kannustimet ovat monien tutkijoiden mielestä painavimmat syyt toimia vapaaehtoistoiminnassa. Ne ihmiset jotka osallistuvat seuratoiminnan organisointiin niin heidän kannustimina voi olla hyvinkin itsekäät lähtökohdat, mutta myös etenkin nuorten kanssa toimivilla perusteina ovat laajemmat intressit, jotka liittyvät muun muassa nuorten kasvuun ja kehitykseen. Vapaaehtoistoiminnan kannustimia voi löytää myös liikuntaseuroista siitä, että pääsee toimimaan hyvin erilaisissa ja monipuolisissa tehtävissä. Seuroissa tarvitaan muun muassa valmentajia, ohjaajia, apuohjaajia, puheenjohtajaa, sihteeriä, erilaisia ideoijia sekä nykypäivänä entistä enemmän myös tiedottajia ja markkinoijia. Työssä käyville ihmisille näistä tehtävistä voi olla myös hyötyä itse työelämässä ja töistä saamia tietoa ja taitoa voi hyödyntää vastaavassa seuratoiminnassa. (Koski 2000, 223–224.)

Järjestö tai yhdistys käsitteenä tarkoittaa ihmisten yhteenliittymää, joka toteuttaa tiettyä yhteistä tavoitetta, intressiä tai arvoa. Järjestöissä tai yhdistyksissä toimivia ihmisiä yhdistää joukko yhteisiä merkityksiä. (Itkonen ym. 2000, 108; Harju 2004, 9.) Yhdistysmuotoisuus antaa yhteisössä olevien jäsenten oikeutuksen toimia jonkin asian puolesta. Ihmisen toimiessa yhdistyksen kautta, yhteisö kokee, että henkilö ei aja omaa asiaansa eteenpäin eikä pelaa niin sanotusti omaan pussiinsa. (Harju 2004, 8.) Suomalaisessa liikuntakulttuurissa nämä yhteiset merkitykset jäsentyvät perinteisesti

tietyn lajin ja varsinkin sen kilpailutoiminnan ympärille. Tällöin yhdistyksen tai järjestön organisoitu toiminta jäsentyy kilpailujen, harjoitusvuorojen ja hallituksen kokouksien muotoon. Kun toiminta noudattaa tiettyjä ennakoitavia rakenteita ja muotoja, muodostavat myös toimintaan kuuluvat merkitykset oman rakenteellisesti jäsenyneen kokonaisuutensa. On tyypillistä, että tällainen merkitysrakenne koostuu tietyn lajin erityispiirteistä, jotka voivat tarkoittaa vaikka oikeaa suoritustekniikkaa kuvaavia valmennusohjeita, harjoituspaikkoja koskevia sääntöjä, kilpailusääntöjä ja toimitsijoiden tehtäviä. Aatteelliset ulottuvuudet kuten terveiden elintapojen edistäminen sekä työväen- tai suojeluskunta aate ovat olleet yhtä olennaisia yhdistykseen kiteytyvän merkitysrakenteen elementtejä. Seuratoimintaa on perinteisesti liikuntakulttuurissa perusteltu merkityksillä, joita urheilulla on nuorten yksilöllisessä ja yhteisöllisessä kasvussa ja kasvatuksessa. Määritelmällisestä yhtenäisyydestä huolimatta järjestön tai yhdistyksen jäsenillä ja toimihenkilöillä voi olla omat mielipiteet toiminnasta. Nämä erilaiset näkemykset voivat liittyä lajin toiminnan toteuttamiseen, nuorisoliikunnan tavoitteisiin tai yhdistyksen aatteellisiin lähtökohtiin. Käytännössä nämä tarkoittaisi sitä, että joku haluaisi ammattimaisemman valmennusjärjestelmän, jonkun mielestä taas kilpailullisuutta pitäisi vähentää lasten liikuntatoiminnassa ja joku haluaisi seuran tunnustavan selvemmin aatteellisia lähtökohtiaan. (Itkonen ym. 2000, 108.)

Yhdistyksen tai järjestön toimintaympäristössä on lukuisia yhteisöjä tai joukkotoimijoita, joilla voi olla omia liikuntatoimintaa koskevia merkitysrakenteita ja vaatimukset ja toiveet ovat sitten sen mukaisia kyseisen yhdistyksen suuntaan. Joillain järjestöillä tai yhdistyksillä voi olla erilaisia käsityksiä vaikka siitä, tuleeko liikuntaseuroissa toimia vapaaehtois pohjalta vai palkattujen ammattilaisten voimin. Toisena esimerkkinä, että tarvitaanko yhtenäistä valtakunnallista valmennuksen ja koulutuksen järjestelmää. Muut näkemykset voivat kuulua sekä markkinoiden logiikan mukaan toimiville yrityksille että julkishallinnon viranomaisille. Yhdistyksen ja järjestön ydinkysymys koskee sitä, miten erilaiset yksilölliset ja yhteisölliset merkitysrakenteet ja niitä ilmentävät tavoitteet voidaan saattaa yhteen mielekkääksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi. (Itkonen ym. 108–109.)

70- ja 80-luvuilla valtakunnallisen tason organisoitumista edustavat liikuntajärjestöt ovat luoneet kiinteät yhteydet julkisen sektorin organisaatioihin ja omaksuneet muun

muassa näiden hallinnollisia ominaispiirteitä. Esimerkiksi minun judoseura joka on perustettu juuri tuolloin 70-luvulla ja kuuluu Varkauden urheiluseurat ry:hyn. 80-luvulta eteenpäin markkinaperustainen liikuntatoiminta on varsin selvästi lisääntynyt, esimerkkeinä yhtiötetyt liigaseurat ja liikuntasalit. (Mt., 113).

5 Tapahtumatuotanto

Tässä luvussa tarkastelen tapahtumatuotantoa yleisellä näkemyksellä, mutta käytännön esimerkit tuon esille urheilutapahtumista. Ensin käyn läpi niin sanotun tapahtuman järjestämisen projektisyklin, mitä se pitää sisällään. Tämän lisäksi kerron tarkemmin kuinka tapahtumia tulisi markkinoida nykypäivänä, jotta tapahtumien tavoitteet saavutettaisiin.

Tapahtumatuotanto ja tapahtumien järjestäminen on yleensä aina kiinnostanut minua. Olenkin jo ollut järjestämässä erilaisia tapahtumia yhdessä eri työryhmien kanssa sekä olen ollut jo useita kertoja järjestyksenvalvojana erilaisissa tapahtumissa, missä seurannut aina, mitä järjestävä taho tekee, jotta he saisivat tapahtuman onnistumaan. Järjestävän tahon alkaessa järjestämään tapahtumaa, yhtenä hyvänä apukeinona on käyttää projektin omaista työskentelytapaa. Näin tapahtuman järjestämisestä tulee tyypillinen projektityö. Täten tapahtumalle saa asetettua selkeät tavoitteet ja erillisen aikataulun. Projektit ja tapahtumat ovat yleensä kertaluontoisia ja täten näillä on varta vasten perustettu organisaatio. Ja judopiireissä tapahtumat ovat yleensä toistuvia ja täten ne eivät ole enää projekteja vaan yksi osa seurojen vakiuista toimintaa. (Iiskola-Kesonen 2004, 8; Silfverberg 2007, 21.)

5.1 Tapahtuman projektisykli

Tapahtumien järjestäminen vaikuttaa minusta hyvin monipuoliselta työltä. Ensin asetetaan ja määritellään tapahtumalle tavoitteet, eli esimerkiksi miten paljon halutaan ilmoittautujia tai osallistujia tähän tapahtumaan. Tämänkin voi luokitella tapahtuman yhdeksi konkreettiseksi tavoitteeksi mikä jalostuu hyvästä ideasta. Tapahtuman ta-

voitteet voidaan luokitella esimerkiksi taloudellisiin, imagollisiin ja kilpailullisiin tavoitteisiin. Meillä Varkaudessa usein nykyisillä tapahtumilla varmasti pyritään elävöittämään paikkakuntaamme ja judoseuramme pyrkii aktivoimaan jäsenistöämme järjestämällä vaikka kotisalikisoja. Jos halutaan saavuttaa tapahtumalle asetetut tavoitteet, ne pitää vaan suunnitella huolellisesti. (Iiskola-Kesonen 2004, 9.) Urheilutapahtumat järjestetään usein talkootyövoimin aina piiritason kisoista arvokisoihin ja muihin urheilun suur tapahtumiin saakka, esimerkiksi Sydneyn Olympialaisissa oli vapaaehtoisia työntekijöitä 61 000 sekä Etelä-Amerikan jalkapallon maailmanmestaruuskisoissa toimi noin 16 000 vapaaehtoistyöntekijää erilaisissa tehtävissä. Tästä nähdään, että vapaaehtoistyöntekijöiden merkitys korostuu tapahtumien järjestämisessä. (Taponen 2011, 1.)

Sitten kun organisaatiolla on tapahtuman tavoitteet määritelty, niin sen jälkeen siirrytään tapahtuman suunnitteluun. Viisaus joka piilee sanonnassa *”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”* – soveltuu hyvin myös tapahtumatuotantoon. Tapahtuman huolellinen suunnittelu auttaa arvioimaan sekä vastaamaan kysymyksiin ovatko tavoitteet realistisia ja selkeästi määriteltyjä. Mitä selkeämmät tavoitteet, sitä ammattitaitoisemmilta järjestäjät vaikuttavat ja se myös helpottaa tapahtuman markkinointia. Olen kyllä itsekin tähän asti huomannut, että hyvästä suunnittelusta on iso apu kaikkeen. Sen avulla löytää keinot, joilla tavoitteiden saavuttaminen ja tapahtuma onnistuu. Toiminnan tehokkuuskin paranee, kunhan toiminta on hyvin suunniteltu. Sitten kun vielä suunnitelma on selkeä, se auttaa käyttämään resursseja paremmin ja johtamaan eri toimintoja. Kaikki tämä vaikuttaa myös ajankäytön tehokkuuteen. Järjestäessäni tapahtumaa minä käyttäisin kyllä SWOT-analyysia, kun pitäisi pohtia, että riittääkö esimerkiksi resurssit tapahtuman järjestämiseen. Tällä analyysillä voidaan listata järjestävän tahon vahvuudet (strengths), heikkoudet (weaknesses), mahdollisuudet (opportunities) ja uhat (threats). (Virtanen 2000, 75; Harju 2004, 31–32; Iiskola-Kesonen 2004, 9; Silfverberg, 2007, 52.) Se mitä olen kuullut näiltä judoseuroilta, jotka järjestävät kesäleirejä, niin he aloittavat sen järjestämisen ja suunnittelun jo mahdollisesti vuotta ennen itse leiriä. *”Uuden judoleirin rakentaminen alkaa aina edellisen judoleirin kuluessa, kertomalla tulevasta kesästä, vaikka se edellinenkin leiri on vielä kesken”* (Judolehti 2013, 26). Eli hyvään suunnitteluun pitää jättää aikaa ja näin samalla pystyy tarkastelemaan asioita lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä. Vapaaehtoistoiminnan

kentällä yksi olennainen asia mikä on mihin pitää ottaa huomiota, on se että olosuhteet voivat muuttua milloin tahansa. Esimerkiksi vaikka judoleirin järjestävästä porukasta joku saattaa jostain syystä irtisanoutua. Näissä tilanteissa pitääkin sitten osata improvisoida tai tehdä kompromisseja. Näissäkin tilanteissa kun vaan on tehty hyvä suunnitelma mihin luottaa, niin hätää ei pitäisi olla. (Iiskola-Kesonen 2004, 9-10.)

Suunnittelun jälkeen tuleekin eteen tapahtumaprojektin kolmas vaihe eli itse tapahtuman toteutus. Tapahtuman toteutusta varten on pitänyt tehdä suuri määrä työtä, soitella yhteistyökumppanit läpi, rakentaa ja koota tapahtuma alue ja – tilat, antaa tapahtumasta ilmoitukset viranomaisille ja niin edelleen. Näitä toimenpiteitä vaaditaan myös judokesäleirin järjestämistä varten. Tapahtuman toteutuksen aikana pystyy näkemään tapahtumapäällikön ammattitaidon. Hänen täytyy pitää huolta siitä, että kaikki menee niin kuin on suunniteltukin. Ja yleensä tapana onkin, että tapahtumapäällikkö ei sitouta itseään mihinkään työtehtävään, vaan hänen täytyy tarkkailla tapahtuman kulkua, luoda hyvää ilmapiiriä talkoolaisten kesken sekä tarvittaessa ratkoa mahdollisia ongelmia. Tapahtumissa tulee väistämättä yleensä pieniä tai isoja ongelmia. Nämä täytyy pystyä selvittämään aina niin, että tapahtuman yleisö tai osallistujat tai työntekijät jotka eivät liity asiaan, eivät näe vastaavaa tilannetta. Tapahtumissa on muitakin vastuu työntekijöitä kuin itse päällikkö. Nämä vastuuhenkilöt eivät voi jäädä ratkaisemaan pieniä ongelmia vaan tällöin tehtäviä täytyy delegoida eteenpäin. Ja kun näitä vastuuhenkilöitä on eri tehtävissä, esimerkiksi turvallisuusvastaava, ensiapuvastaava, niin näihin asioihin liittyvissä ongelmissa tai kysymyksissä käännetään heidän puoleen ja näin päällikön puhelin ei ole koko ajan soimassa. (Iiskola-Kesonen 2004, 11.)

Vielä itse tapahtuman jälkeen, työhön kuuluu tietenkin paikkojen purkaminen ja siivoaminen sekä työryhmän kanssa pidettävä palautekokous, jossa käydään läpi mikä meni hyvin ja mikä huonosti ja mitä pitää kehittää seuraavaa tapahtumaa varten. Samalla kerätään palautetta ja kiitetään kaikkia tekijöitä ja talkoolaisia. Tämä kokous on toki hyvä pitää pienen hengähdystauon jälkeen jossa kanssa sitten kiitetään kaikkia tapahtumatyöntekijöitä. Samassa kokouksessa mahdollisesti jo ruvetaan kaavailemaan esimerkiksi seuraavan vuoden samaista tapahtumaa. Seuraavan tapahtuman kannalta pitää muistaa myös kiittää ja muistaa tapahtuman yhteistyökumppaneita.

ta, tämä toimii hyvänä jälkimarkkinointikeinona. Dokumentointia ei sovi unohtaa. Kaikki tulokset ja tehdyt suunnitelmat on laitettava talteen. Valokuvaushan on nykyään tapahtumissa ilmiselvää, mutta silti tärkeä asia muistaa sekä leikekirjan tekeminen on myös suositeltavaa. Näin saadaan tapahtuman kaikki pienetkin yksityiskohdat muistiin kun hoidetaan dokumentointi ja arkistointi huolella. Ja seuraavia tapahtumia varten nämä on hyvä pitää tallessa, sillä se tulee helpottamaan tulevaa työtä merkittävästi. ”Miksi siis lähteä tekemään pyörää uudelleen”. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.) Näistä neljästä vaiheesta ja rutiinista kannattaakin muodostaa oma tapahtumaprojekti (Iiskola-Kesonen 2004, 8). Judokesäleirien toiminta ja projektisykli kulkee samalla tavalla, ainoastaan soveltaen tapahtuman luonteen mukaan.

5.2 Tapahtuman markkinointi

Päätavoitteenahan judoleireillä on se, että leireille saataisiin mahdollisimman suuri osanotto ja vieläpä mahdollisimman laajalta alueelta. Muitakin tavoitteita voi olla, mutta tämä lienee se selvin. Ne muut tavoitteet tulevat sitten siinä sivussa, esimerkiksi taloudellinen tavoite. Tähän yksi tärkeä tapa vaikuttaa, on itse tapahtuman markkinointi. Nykyään leirien markkinointia on tehostettava. Suullisesti leviävä tieto on osoittautunut tehokkaaksi. (Lipponen 2013, 22.) Leirin markkinointiin soveltuu mainiosti nykyaikaisen markkinoinnin perusteet. Ensinnäkin leirin sisällön ja rakenteen tulee olla sellainen, josta mahdollisimman moni ja eri-ikäinen judoka kiinnostuisi ja se sopisi heidän tarpeilleen. Nykyään leirien markkinointi yleensä kohdistuu judokoihin ja heidän seuroihin eli leirien asiakkaisiin. Toimivaan ja tehokkaaseen markkinointiin alkuun riittää, että leirin tai muun tapahtuman järjestäjällä on hallussa markkinoinnin perustehtävät. (Iiskola-Kesonen 2004, 55.) Ensinnäkin lähetään siitä liikkeelle, minkälaisen leirin nykyaikana judokat haluaisivat? Leirillä tulisi olla esimerkiksi nimekkäät sekä ammatilliset valmentajat. Tämä herättää ensi kiinnostuksen judokoihin, mutta ei kuitenkaan riitä markkinoimaan leiriä. Leirin sisällöstä, leirijajoista, vetäjistä ja teemoista pitää välittää tarkempaa tietoa. Ensiarvoisen tärkeää on tiedottaa riittävän ajoissa, jotta valmentajat voivat suunnitella tulevan kauden leirit valmennettavien ohjelmiin. (Lipponen 2013, 22.) Ja sitten markkinoinnin kannalta oleellista on, että leiri tuodaan kaikkien tietoisuuteen ja, että kaikilla halukkailla olisi mahdollisuus osallistua

leirille. Eli leiriä mainostaessa täytyy muistaa mainita, missä leiri pidetään. Ja itse leirille ilmoittautuminen täytyy tehdä osanottajille vaivattomaksi. Kuinka mahdollistetaan sitten, miten leirille voitaisiin saada kysyntää ja entistä enemmän osanottajia? Järjestävän seuran tai jonkun muun tahon tulisi pitää aktiivista toimintaa yllä, jotta judokat ja muut toimintaan osallistuvat näkisivät, että he ovat tosissaan toiminnan kanssa ja haluat tulevaisuudessa järjestää hyvän leirin ja saada sinne iso osanotto. Sitten kun ja jos halutaan leirille pitkä jatkumo, tulisi siis pitää suhteet yllä tässä tapauksessa nyt alkuun kansalliseen judoväestöön. Tämä edellyttää lähinnä sitä, että osallistutaan myös itse muiden järjestämiin tapahtumiin ja leireihin ja näissä tapahtumissa ollaan tekemisissä muiden judovaikuttajien kanssa muutenkin kuin pelkätään tatamalla. Tärkeää on myös muistaa lähiseurojen juhlavuosia tai vaikka, jos lähi-seuran kilpailija menestyy kansainvälisissä kisoissa, niin muistetaan näitä saavutuksia jollain tavalla. (Iiskola-Kesonen 2004, 55–56.)

Tapahtumille ja myös leireille on hyvä tehdä osana markkinointia itse markkinointisuunnitelma. Markkinointisuunnitelmaan sisältyy sisäinen markkinointi sekä ulkoinen markkinointi. (Vallo & Häyrinen 2008, 54.) Sisäisellä markkinoinnilla tarkoitetaan tapahtuman järjestäjän omaa sisäistä tiedottamista. Eli kun on kyse judoleiristä, niin silloin puhutaan järjestävän seuran sisäisestä tiedottamisesta. Tämän avulla kaikki tapahtuman / leirin tekijät tietävät myös itse, mitkä ovat tapahtuman / leirin tavoitteena. Sisäinen markkinointi myös luo yhteishenkeä ja kannustaa henkilöstöä jatkamaan työn parissa. Näissä tapahtumissa eli tässä tapauksessa judoleireissä, sisäinen markkinointi on erityisen tärkeää, koska leirityöläiset ovat kaikki aina yleensä talkoolaisia. Tämän avulla muun muassa parannetaan talkoolaisten viihtymistä. (Iiskola-Kesonen 2004, 56.)

Ulkoinen markkinointi jo itse terminä viittaa siihen, että se on näkyvää ja sen toimenpiteet usein keskittyvät myyntiin ja sen edistämiseen. Siihen voi sisällyttää lehdistötiedottamisen joka taas pitää sisällään erilaiset lehdistötiedotteet sekä lehdistötilaisuudet. Ulkoiseen markkinointiin voi kuulua myös mediamarkkinointi sekä suoramarkkinointi. Mediamarkkinointiin kuuluu lehti-, tv-, radio- tai internetmainonta. Suoramarkkinoinnissa sitten taas toimitetaan suorapostituksia tapahtuman kohderyhmälle. (Vallo & Häyrinen 2008, 54.) Markkinointisuunnitelmaan voi myös tuki lisätä vielä

vuorovaikutusmarkkinoinnin. Tämä yksinkertaisuudessaan on ihmisten välistä kanssakäymistä. (Iiskola-Kesonen 2004, 56–57.)

Internetmainonnasta voisin nostaa esille Facebookin. Facebook on tällä hetkellä Suomen suosituin sosiaalisen median palvelu. Tämä sosiaalinen verkosto yhdistää ihmisiä maailmanlaajuisesti toisiinsa. Facebookin suuresta suosiosta johtuen, siitä on tullut nykyään markkinointikanava jota yritykset ja järjestötkin kokeilevat käyttää ja pohtivat sen hyötyjä. Järjestöille siellä on tarjolla monenlaisia mahdollisuuksia monipuoliseen toimintaan ja markkinointiin. Facebook on jo sen takia hyvä paikka järjestöille toimia, viestiä ja markkinoida sen suuren käyttäjämäärän vuoksi. Ennen liittymistä pitää kuitenkin huomioida, tekeekö järjestölleen Facebook-sivun vai – ryhmän, koska näissäkin mahdollisuudet markkinoinnin ja toiminnan suhteen vaihtelee. (Seppälä 2011, 30–31.) Facebook ryhmän avulla voi esimerkiksi judoseura markkinoida leiriänsä erillisellä tapahtumasivulla. Näin tapahtumaan voidaan kutsua muitakin jäseniä, kuin pelkästään he jotka ovat jo ryhmän jäseniä. Muodostaessaan leirille tapahtumasivun, sen mainontaan ja markkinointiin voi käyttää kuvia, videoita ja kirjoittaa leiriin liittyvistä faktoista, vaikkapa leiriohjelmasta. Facebookissa voi myös tehdä mainoksia. Tämä mainostaminen on kohderyhmälähtöistä ja kustannustehokasta, kunhan sen tekee oikealla tavalla ja oikeaan aikaan sekä panostaa siihen. Tällä tavalla voidaan tavoittaa leiristä kiinnostuneita ihmisiä, joihin ei muuten saisi yhteyttä. Mainonta Facebookissa onnistuu joko Facebookin sisälle ohjaavilla mainoksilla tai Facebookin ulkopuolelle vievillä mainoksilla. Eli toisin sanoen, mainonta voi kohdistua Facebookin sisällä olevaan kohteeseen tai sitten johonkin Facebookin ulkopuolella olevaan sivustoon. Tällaisella mainoksella voidaan mainostaa esimerkiksi Facebookissa olevaa tapahtumaa. (Seppälä 2011, 39–40.)

6 Opinnäytetyöprosessi

Tässä luvussa tulen esittelemään ja kuvaamaan kuinka opinnäytetyöni työprosessi on kulkenut ideasta arviointiin. Kuvaan ja kerron myös oppaani rakenteen ja sisältöä ja sen suhdetta tähän työni raportti osaan. Tätä varten olen pitänyt yllä opinnäytetyöpäiväkirjaa alusta alkaen.

6.1 Raporttiosa

Raportti osan hahmotus alkoi minulla toukokuun (2013) puolessa välissä, kun olin saanut tehtyä opinnäytetyön suunnitelman ja kun ohjaava opettaja sekä opinnäytetyöni ohjaaja tilaajan puolelta hyväksyivät sen. Silloin aloitin raportti osion työstämisen sisällysluettelon laadinnalla, kun olimme pohtineet opettajan kanssa työni tematiikka ja ydin kysymykset.

Itse raportti osuuden kirjoittamisen sain aloitettua kesäkuun (2013) alussa, jolloin aloitin kirjoittamalla teoreettisen viitekehyksen judosta. Silloin ajattelin, että näin on helpointa aloittaa asiasta, josta oli hyvä teorialähde käytössä ja muista asioista en osannut vielä oikein aloittaa, ennen kuin sain tietää kuinka tilaajan käy seuraavassa kokouksessa. Judosta kirjoitinkin mielestäni hyvän pintaraapaisun lajista ja sen perusteista, josta ei jää oleellisia asioita mainitsematta. Tavoitteenani oli kirjoittaa lajikuvaus, jonka jälkeen jokainen sen lukija saisi selvän käsityksen, minkälaisesta lajista on kyse.

Alussa varsinkin tekstin kirjoittaminen oli hidasta ja työlästä. Työlästä siitä teki se, että piti koettaa saada kirjoitettua kirjan teksti omin sanoin. Yleensä olen törmännyt siihen tilanteeseen, että huomaan miten hyvin ja selkeästi tietty asia on mainittu kirjassa ja sitten kun se pitäisi vielä muokata omaksi tekstiksi vaikka ajattelisi sen asian itsekin täysin samalla tavalla kuin se on kirjassa mainittu. Nämä tilanteet siis tuottivat niitä kirjoittamisen vaikeuksia. Näistä ongelmista keskusteltiin myös työn ohjaajan kanssa kun oltiin Heinäveden judoleirillä juhannuksen jälkeen. Pohdittiin eri kirjoitustyyliä, kuinka saisin kirjoitettua enemmän tekstiä lyhyemmässä ajassa. Silloin päätettiin, että kun saan kirjoitettua judo luvun loppuun, niin sen jälkeen muodostaisin sisällysluettelot raportti osaan sekä oppaaseen. Heinäkuun puolessa välissä kirjoittaminen alkoi sujua jo paremmin ja sain kirjoitettua kerralla enemmän tekstiä kuin aiemmin. Tämä johti siihen, että sitten sain kirjoitettua judo luvun loppuun. Tämän jälkeen sain muodostettua ensimmäisen version sisällysluettelosta. Heinäkuun loppupuolella Pieksämäen leirillä tavattiin ohjaajan kanssa ja tarkastelimme työni tilannetta. Keskusteltiin siitä, miten jatkan kirjoitusprosessia.

Tämän jälkeen kohtasin ensimmäistä kertaa erään ongelman mikä entisestään vaikeutti työni teoreettisen viitekehyksen kirjoittamista. Ongelmana oli se, että varsinkin seuratoimintaan liittyvää kirjallisuutta, ei ollut kovin paljoa. Se kirjallisuus mitä siihen sitten löysin, niin uusimmatkin teokset olivat vuodelta 2000. Paitsi yksi oikeustieteenmaisterin tutkinto mitä hyödynsin, oli vuodelta 2011. Tapahtumatuotantoon ja vapaaehtoistoimintaan liittyvää materiaalia löytyi onneksi enemmän ja nämä teokset olivat jo uudempia joita oli helpompi hyödyntää.

Sitten aloin kirjoittamaan lukua viisi eli teoreettista viitekehystä tapahtumatuotannosta. Siksi näin, koska ajattelin sen olevan loogista ennen kuin lähden kirjoittamaan opasta. Kun kirjoitan tämän luvun ennen oppaan kirjoittamista, minulla on jo jonkinlainen teoriapohja mielessä jota tarvitsin myös oppaan tekemisessä. Tässä vaiheessa eteeni tuli sellainen asia pohdittavaksi ja ratkottavaksi, että en kirjoittaisi niin sanottua referaattia kirjasta omaan työhöni. Yhdessä vaiheessa olin yhteydessä judoliittoon työtäni koskien, että olisiko liitto kiinnostunut työstäni ja sen jakamisesta liiton tiedotuskanavilla. Liitto kommentoi asiaa siten, että ovat toki kiinnostuneita työstäni, mutta eivät vielä voineet luvata oppaan levittämistä liiton tiedotuskanaville, ennen kuin näkevät, kuinka hyvä työ oikeasti on.

Syyskuun puoleen väliin mennessä sain kirjoitettua luvun viisi loppuun siltä osin, mikä käsittelee tapahtumatuotantoa. Tämän jälkeen oli tarkoitus kirjoittaa luku neljä kokonaisuudessaan, johon kuului teoreettinen viitekehys vapaaehtoistoiminnasta ja liikunnan kansalaistoiminnasta. Syyskuun puolen välin jälkeen aloin kirjoittamaan lukua neljä, aluksi vapaaehtoistoiminnan perusteista, jonka jälkeen oli vaikea jatkaa luvun kirjoittamista. Lukua neljä kirjoittaessani eteenpäin, eteeni tuli aina välillä pieniä ongelmia kirjoituksen suhteen. Näitä ongelmia oli muun muassa käsitteiden ja asiakokonaisuuksien yhdistäminen samaan lukuun. Tähän keksin lopulta ratkaisun, mitä pohdin jo aiemmin, että jaan luvun neljä kahteen alalukuun jolloin sen lukemisesta ja hahmottamisesta tuli selkeämpää. Toisena ongelmana meinasi taas olla se, että en meinannut osata päättää, että mistä kirjoittaisin seuraavaksi ja en aina tiennyt mitkä asiat olisivat oleellisia kirjoittaa ylös. Loppua kohden tekstin tuottaminen oli vähäistä lukua neljä ajatellen, mutta sain käytettyä lähteitä monipuolisemmin. Lokakuun alkupuolelle mennessä sain kirjoitettua ja täydennettyä luvut neljä ja viisi lopulliseen muo-

toonsa, ennen tekstin läpilylukua. Sain hyödynnettyä vielä lähteissä uusinta judolehteä ja mielestäni sain poimittua hankkimistani lähteistä kaiken oleellisen. Lokakuun puoleen väliin mennessä sain kirjoitettua luvun kolme jossa esittelin työni tilaajan sekä tein lähdeluettelon ja aloitin tämän luvun kirjoittamisen. Vielä sain päivitettyä seurojen sekä vapaaehtoistyöntekijöiden ja seuratyöntekijöiden lukumäärät kun olin yhteydessä Valo ry:n asiantuntijaan sähköpostitse. Tämän jälkeen olen työstänyt raporttiosaa aina siihen pisteeseen, että se on luovutuskunnossa.

Kuvasin myös oppaan työprosessia sen omassa alaluvussa sekä olen kirjoittanut oppaan sisällöstä ja sen suhteesta raporttiosaan. Tätä lukua kirjoittaessani, olen huomannut miten paljon minua auttoi opinnäytetyöpäiväkirjan pitäminen. Sen avulla työprosessin kuvaus kävi helposti.

6.2 Järjestä judoleiri, judokesäleirin suunnittelu- ja toteutusopas

6.2.1 Työprosessi

Ensimmäisen idean tästä oppaasta sain mieleeni joskus tammikuun (2013) aikaan, kun oli jo aika kehitellä ideapaperia opinnäytetyöstä. Otin silloin yhteyttä projektiohjaajaani ja kysyin aluksi häneltä, olisiko hänellä mielessä mitään sopivaa aihetta opinnäytetyölle. Kävin keskustelemassa asiasta hänen toimistollaan Pieksämäellä ja minä ehdotin silloin itse, että voisin tehdä vastaavaan oppaan, koska sellaista ei ollut ainakaan julkisessa jaossa Itäjudolla eikä judoliitollakaan. Kun mieleni vahvistui tästä ideasta tehdä judokesäleirin järjestämisopas, niin pyysin sitten työni ohjaajaksi Pieksämäen eli Pikadon judocampin monikertaista leiripäällikköä. Sitten hänen kanssaan sain tehtyä ideapaperin helmikuun alussa jonka opettajakin sitten hyväksyi. Tein opinnäytetyön suunnitelman valmiiksi huhti- toukokuun vaihteessa.

Toukokuun aikana työni ohjaaja kasasi minulle kesäleirin asiamuistilistan. Toukokuun aikana työn ohjaajan kanssa pohdittuamme päätimme, että ensin teen kyselylomakkeen tämän muistilistan avulla ja lähetän sen seitsemälle kokeneelle kesäleiripäällikölle ympäri Suomea sähköpostin välityksellä. Näiden kyselyiden vastausten perus-

teella, laatisin sitten sisällysluettelon oppaaseen. Sain laadittua kyselylomakkeen toukokuun lopussa ja lähetin sen eteenpäin kesäkuun alussa. Ohjaajan tekemästä muistilistasta oli paljon hyötyä kyselyä tehdessä. Silloin jo tiesin, että näistä vastauksista tulen saamaan hyvää käytännön materiaalia oppaaseen. Valitettavasti en saanut alkuun vastauksia kyselyyn kuin kolmelta leiripäälliköltä. Silloin eräs tuttu leiripäällikkö sanoi minulle, että olisi kannattanut laittaa kyselyt eteenpäin jo talvella, niin silloin näillä muillakin leiripäälliköillä olisi ollut enemmän aikaa vastata kysymyksiin. Soitin vielä kuitenkin osalle leiripäälliköistä jotka eivät vielä vastanneet kyselyyn ja sanoivat puhelimesta, että vastaavat kun ennättävät. Kuitenkaan en saanut, enää vastauksia lisää kuin yhdeltä päälliköltä. Juhannuksen jälkeen sain luettua nämä kaikki neljän kyselyn vastaukset läpi jolloin huomasin, että jokaisella leirillä toistuu ja tapahtuu samoja asioita, mutta ovat silti aina jollain tavalla erilaisia.

Opasta varten keräsin muistiinpanoja ja havainnoin leirin kulusta ja järjestelyistä Heinäveden Yanagi Campilla kesäkuun lopussa. Myöhemmässä vaiheessa, käytin näitä muistiinpanoja hyödyksi opasta tehdessä. Toimin samalla tavalla myös Pieksämäen Pikadon campilla. Oppaan sisällysluettelon laatiminen oli työlästä, mutta kun sain sen kerran tehtyä, niin se on pysynyt samanlaisena siitä lähtien, ainoastaan korjailimme sitä yhdessä ohjaajan kanssa, kun olimme tekemisissä Pieksämäen leirillä. Aloin kirjoittamaan opasta elokuun puolenvälin jälkeen, jolloin kirjoitin esipuheen sekä aloin kirjoittamaan ensimmäistä lukua. Oppaan kirjoittamista jatkoin rauhallisesti eteenpäin ja välillä se hidastui, koska minulla oli epäselvyyttä mitä kertoa tapahtumalupiin liittyen ja täten otin silloin yhteyttä työni ohjaajaan ja kysyin neuvoa. Syyskuun alkupuolella jatkoin oppaan kirjoittamista viranomaisten lupahakemuksista ja muista vastaavista asioista, jotka tuottivat ongelmia ja hidastivat työn kulkua. Syyskuun puolen välin jälkeen aloin muokkaamaan oppaasta selko lukuisempaa. Muokkasin myös oppaan ulkomuotoa. Lokakuun alussa sain täydennettyä oppaan tekstiä hyödyntämällä uusinta judolehteä sekä elävoitin opasta lisäämällä siihen pari uutta kuvaa. Tästä eteenpäin muokkasin opasta lisää ja lisäsin siihen kuvia entisestään. Lokakuun aikana vielä työstin oppaan tekstiä ja muotoilin sitä lisää. Päätin jättää merkkamatta lähdeviitteitä tekstiin. Lisäsin ne oppaan ”vinkkilistaan” sekä selvensin lähteiden käytöstä esipuheessa. Tein myös vielä oppaasta tiivistelmän. Työstämistä ja hiomista jatkettuani olen saanut oppaani luovutuskuntoon.

6.2.2 Oppaan sisältö ja suhde raporttiin

Aloitan oppaan esipuheella, jossa kerron mitä varten olen tehnyt kyseisen oppaan ja kerron myös omasta taustastani sekä kerron judoleirien pääkohdat pähkinänkuoressa. Näin aluksi voin kertoa sen, että oppaan sisältö muodostui aika pitkälti ohjaajani tekemän asiamuistilistan sekä minun laatimieni kyselyiden ja niiden vastausten pohjalta. Leireistä merkittävimpinä esimerkkeinä käytin Pikadon judo camppia sekä Yanagi judo camppia.

Ensimmäisessä luvussa kerron ja opastan niistä asioista mistä kannattaa lähteä liikkeelle jos haluaa pyrkiä järjestämään leiriä. Tässä luvussa tulee esiin mielestäni kaikki oleelliset asiat mitä leirin järjestämisessä tulee ottaa huomioon. Jos nämä ensimmäisen luvun asiat eivät toteudu, niin sitten saa unohtaa leirin järjestämisen. Ensimmäinen luku sisältää asioita muun muassa tarvekartoituksesta, tilojen ja päävalmentajan hankkimisesta sekä talkooväen värvämisestä.

Oppaan toisessa luvussa ollaan siinä vaiheessa, kun järjestäjä tietää milloin, missä ja kenen avulla on järjestämässä leiriä, niin sen jälkeen leiriä pitää lähteä markkinoimaan. Toisessa luvussa annan neuvoja markkinoinnin suhteen ja kannustan järjestäjiä toimimaan nykyaikaisesti. Sähköisellä asioinnilla ja sosiaalisella medially on tässä asiassa iso rooli. Hyvällä tapahtuman markkinoinnilla saadaan jo vaikutettua paljon osanottaja määrään. Käsittelen toisessa luvussa myös leiriä varten tehtäviä sopimuksia kyseisen seudun yhteistyösopimuksista ja tapahtumavakuutuksista. Kerron myös miten tulee toimia paikallisten viranomaisten (poliisi, palokunta) kanssa.

Kolmannessa luvussa alan paneutumaan jo käytännön asioihin. Leiriä suunnitellessa järjestävän tahon on hyvä pitää kokouksia ja tämän takia otankin oppaassa esille ja kerron, minkälainen kokouskäytännön tulisi ja olisi hyvä olla. Kokouskäytännön avulla saadaan pidettyä asiat ja tehtävät järjestyksessä. Lisäksi kolmosluvussa nostan esille, kuinka voi laatia leiritalkoolaisille ja muille leirityöntekijöille omat työtehtävät sekä työvuorolistat.

Oppaan neljännessä luvussa teemana on järjestys ja turvallisuus. Nämä on mielestäni kaksi sellaista asiaa, joista ei voi leirillä koskaan huolehtia liikaa. Ensinnäkin opastan kuinka toimia leirin ensiapu vastaavan ja ensiaputarvikkeiden kanssa. Opastan myös kuinka kannattaa laatia leirille omat järjestyssäännöt. Neuvon myös käyttämään leirin omaa leiripuhelinta.

Oppaan viides luku sitten käsittelee leirille ilmoittautumiseen liittyviä asioita. Järjestävän tahon on leirille ilmoittautumiseen keksittävä hyvä käytäntö, koska jos käytäntö ei toimi kunnolla, siitä seuraa paljon enemmän ylimääräistä työtä työväelle. Siksi tämä asia pitää suunnitella ja miettiä ajoissa perusteellisesti. Tässäkin asiassa kannustan ihmisiä toimimaan nykyaikaisesti, koska siten tämänkin asian saa tehtyä hyvinkin helposti jos vaan leirin työväestä löytyy pätevä henkilö suunnittelemaan tämän käytännön. Kehotan siis hyödyntämään sähköisiä palveluja sekä sosiaalista mediaa. Nostan luvussa myös esille käytännön maksujen tarkastamisesta.

Judoleirin oleellisin toimintatila on tatami ja ilman sitä ei kyllä judoleiriä pidetä. Oppaani kuudennessa luvussa opastan järjestävää tahoja pistämään leirin toimitilat ja harjoitustilat kuntoon hyvällä talkoohengellä. Näiden lisäksi oleellista on valmistaa leirillä tarvittava muu konkreettinen materiaali. Tatami saadaan paikoilleen pitämällä tatamitalkoot. Muut tilat ja materiaalit saadaan valmiiksi yleisellä leirinpystytystalkoolla.

Oppaani viimeisessä eli seitsemännessä luvussa ennen loppusanoja, annan neuvoja miten kannattaa toimia leirin avauspäivänä ja itse avajaisissa sekä kuinka itse leiri toteutetaan. Neuvon myös kuinka leiri tulisi päättää ja purkaa. Viimeisenä mutta ei suinkaan vähäisimpänä asiana, esitän kuinka voisi toimia palautekokouksen sekä talkoolaisten ja yhteistyökumppaneiden kiittämisen suhteen. Muodostin oppaasta myös tiivistelmän, joka toimii leirin järjestäjän taskuoppaana.

7 Arviointi

7.1 Tilaajan arviointi

Työni ohjaaja antoi arvionsa työstäni erillisellä dokumentilla, jossa hän myös pohjusti työtäni projektin työvaiheita kuvaten. Työni ohjaajan arviointi on luettavissa tämän raporttiosan liitteissä.

Lähetin työni myös arvioitavaksi Yanagi Campin kokeneelle leiripäällikölle, koska hän myös auttoi ja antoi neuvoja työtäni koskien ja hän edustaa ehkä kuitenkin parhaiten tässä vaiheessa Itäjudoa sen entisenä varapuheenjohtajana, mutta edelleen organisoii alueen seurojen yhteisiä kokouksia. Hän välitti arviointinsa työstäni sähköpostin välityksellä. Ensimmäisen hän sanoi työn olevan todella hyvä. Hänen mielestään olin saanut työhöni kaiken olennaisen mitä ajoin takaa eikä hänen mielestään ajatus pääse karkaamaan kertaakaan.

Hänen mielestään myös itse laji osio oli myös hyvä, koska teokseni voi päätyä myös ei niin judollisen harrastajan ohjeeksi, niin siinä tuli hyvin pohdittua judon yhteisöllisyys, yhteisen hyvän periaate, joka on myös muistettava kaikessa talkoo työssä, olipa se vaikka leiri – koulu hanke, kaikkiin pätee samat teot ja ajatukselliset lainalaisuudet. Hän sanoi, että itse oppaassa oli tiivistetty se tieto jota on hyvä pitää taskussa kun alkaa järjestämään judollista tapahtumaa. Kuvat ja pienet dokumentilliset insertit kevensivät opasta.

Hän kun itse luki oppaan läpi, niin hän huomasi myös leirissään olevan kipukohtia joita täytyy hioa ja parantaa. Hän kertoo myös, että toisaalta leiripäällikkönä leiri on tapahtumana niin hektinen, että täytyy olla todella tarkkana, että ”näkee kaikki puut joiden edessä välillä metsää on”. Myös palaute ynnä muuta keskustelua ei kannata pitää leirin päätöspäivänä, koska monella on erilaisia ”tunteet pinnassa” joten muutama viikon palautuminen ja sitten jonkin mukin ääressä jutustelu on paras vaihtoehto. Hänen mielestään tämä on onnistunut työ kaiken kaikkiaan. Hän toivoo vielä, että saan painettua tuotteeni hyviin kansiin ja jotenkin markkinoitua seuroille pientä korvausta vastaan.

7.2 Oma arviointi ja pohdinta

Arvioidessani omaa työtäni huomaan siinä olevan hyviä asioita sekä asioita joita tulisi kehittää. Ensin työni tavoitteita arvioidessa voisin sanoa, että sain tehtyä työni produktista käytännönläheisen ja helposti lähestyttävän oppaan, niin kuin olin alkuun suunnitellutkin. Opasta ei vaan ole vielä päästy hyödyntämään, niin en pysty arvioimaan vielä, miten opas toimii käytännössä. Olisin saanut oppaaseen tuotua lisää käytännön monipuolisuutta, jos olisin lähettänyt tekemäni kyselyt jo vuoden 2013 alkutalvesta, enkä olisi jättänyt sitä alkukesään. Tämän takia puolet heistä joille lähetin kyselyn, eivät ehtineet vastaamaan kyselyihin, koska he olivat jo varmasti kovassa työn touhussa omien leiriensä kanssa. Oppaan tekemistä hyödynsi paljon tiivis yhteistyöni työelämäohjaajan kanssa, joka teki minulle työni alkuvaiheessa muistilistan leirin järjestämistä varten. Tämän muistilistan avulla sain muodostettua oppaalle loogisen sisällön. Hyödynsin sitä myös kyselyitä tehdessäni.

Raportti osuutta arvioidessani voin sanoa, että olen saanut tehtyä oppaan ja raportin välille hyvän suhteen. Raporttiosuuteni asiat koskevat hyvin oppaan teoreettista viitekehystä. Tässä osassa teoriapohja on mielestäni riittävän syvä vastaavassa toiminnallisessa opinnäytetyössä. Minua jäi kuitenkin harmittamaan se, että liikunnan kansalaistoimintaan ja seuratoimintaan ei tahtonut löytyä kovin uutta materiaalia. Tämän takia asiat saattavat vaikuttaa hieman vanhoilta, mutta kuten olen tekstissäni todennut, useimmat asiat pätevät hyvin vielä nykyaikana. Ainoastaan tiettyjä lukumääriä tarkastellessa, minun piti ottaa yhteyttä tiettyyn asiantuntijaan ja kysyä tuoreita tilastoja. Toisena raporttiosan kehityksen kohteena olisi voinut olla se, että olisin saanut tuotua enemmän itseni näköistä tekstiä. Nyt osa tekstistä saattaa kuulostaa kirjoista referoiduilta. Tämä on ollut ongelmani kirjoittajana ja toinkin asian esille luvussa kuusi. Kirjakielen kirjoittaminen toi minulle kanssa haasteita prosessin aikana. Halusin kuitenkin elävöittää tekstiä omilla kokemuksillani ja pohdinnoillani. Muuten teksti on mielestäni sujuvaa ja hyvin luettavissa.

Omaa työprosessia ja työtapaa voisin sanoa hyväksi ja toimivaksi. Sain aloitettua työni ideoinnin aikaisessa vaiheessa ja tämän myötä sain aloitettua työstämisen hyvissä ajoin. Näin sain tehtyä työprosessista pitkän mutta samalla käytännöllisen, eikä

tullut paniikkia siitä, että saisinko tehtyä työtä määrättyyn päivämäärään mennessä. Olisin varmaan saanut työni jo aikaisemminkin valmiiksi, mutta kesän aikainen elämäntilanne ei suonut sitä mahdollisuutta minulle. Olenkin tämän myötä sitten saanut opettajalta hyvää palautetta siitä, miten hyvin olen pysynyt aikataulussa. Työprosessiani on kanssa auttanut paljon omien vertaisten antama tuki ja opastus. Sekä olen saanut myös hyödyllisiä vinkkejä jo aikaisemmin valmistuneilta yhteisöpedagogeilta, kiitokset myös heille.

Työtä tehdessä olen huomannut kuinka olen myös kehittynyt ammatillisesti. Osaan tarkastella asioita monesta näkökulmasta ja tutustuessani työni teoreettiseen viitekehukseen, käsitykseni vapaaehtoistoiminnasta, liikunnan kansalaistoiminnasta ja tapahtumatuotannosta ovat kasvaneet ja laajentuneet huomattavasti. Tämän työn jälkeen olisin varmaankin jo valmis työskentelemään järjestöissä jotka järjestävät tapahtumia työkseen tai liikunta alan järjestöissä voisin olla projekti- tai hanketyöntekijänä, koska nyt projektiluonteinen työskentely on tullut minulle hyvin tutuksi viimeisen vuoden ajalta, ensin tehtyäni järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan kehittämisprojektin Itäjudolle sekä nyt tämän opinnäytetyön. Näiden lisäksi olisin myös kiinnostunut tekemään toki seuratoita jossain isommassa urheiluseurassa, joilla on varaa palkata minut täysiaikaiseksi seuratyöntekijäksi.

Loppujen lopuksi kaikista ongelmistani ja omista heikkouksistani huolimatta, mielestäni olen saanut muodostettua näistä kahdesta osiosta yhden napakan toiminnallisen opinnäytetyön. Eli toisin sanoen, nämä kaksi osiota kulkevat hyvin käsi kädessä veraten niiden sisältöön. Tätä työtä tehdessäni, olen huomannut, että ajankäytöllä on iso merkitys tämänkaltaisissa töissä. Ja enkä myös pidä siitä, jos jotain isoa työtä tehdessä tulisi hirveä kiire ja paniikki, vaikka stressiä tämänkin työn eteen olen nähnyt. Minulle on aina tuottanut ongelmia tämän kaltaisten töitten loppupohdintojen kirjoittaminen paperille. Mieluummin keskustelisin asioista vertaisten tai opettajien kanssa. Ja se mikä teki minulle tämän työn tekemisen suhteellisen helpoksi, oli toki se, että sain olla tekemisissä koko ajan minua kiinnostavien asioiden äärellä. Tilaajani puolesta olen harmitellut, mihin suuntaan Itäjudon toiminta on mennyt ja menossa ja täten toivon, että tämänkin työn avulla Itäjudon ja Itä-Suomen alueen seurojen toiminta aktivoituisi enemmän tai edes säilyisi ennallaan. Tämä vaatii toki sitten myös

paljon enemmän, kuin yhden opinnäytetyön. Ja siitä kirjoitinkin työssäni useaan otteeseen.

Viimeisenä kannanottona voisin oman mielipiteeni mukaan väittää, että ilman vapaaehtoistoimintaa, ei olisi liikunnankansalaistoimintaa ja ilman näitä kahta ei olisi judoseuratoimintaa, jonka voimin pääasiassa judokesäleirejä Suomessa järjestetään. Vapaaehtoistoimintaa sekä nykyistä seuratoimintaa myös tukevat eri tahot joiden avulla sekä seurojen omalla varainhankinnalla saadaan järjestettyä näitä nykyään suuren suosion saaneita judokesäleirejä. Näiden leirien hyväksi näen sen, että Suomi on ollut pitkään ”*urheiluhullua*” kansaa ja tämän myötä vapaaehtoistoiminta ja sen mukainen liikunnan kansalaistoiminta kukoistavat tällä hetkellä korkealla tasolla.

LÄHTEET

Anttila, Rainer 2013. Henkilökohtainen tiedonanto. Helsinki: Valo ry.

Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Harju, Aaro 2004. Järjestön kehittäminen. Vantaa: SKAF ry.

Harju, Aaro 2005. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 58–80.

Iiskola-Kesonen, Hanna 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjälle. Helsinki: SLU ry.

Ilmanen, Kalervo & Itkonen, Hannu 2000. Kansalaisten liikuttajat. Kansalaistoimijat ja kunnat liikuntapalvelujen tuottajina pohjois-karjalassa. Joensuu: POKALI ry.

Itkonen, Hannu & Heikkala, Juha & Ilmanen, Kalervo & Koski, Pasi 2000. Liikunnan kansalaistoiminta. Muutokset, merkitykset ja reunaehdot. Helsinki: Liikuntatieteellinen Seura ry.

Itäjudo 2013. Viitattu 14.10.2013. <http://www.itajudo.fi/>

Judolehti 2013. Yanagin kansainvälinen kesäleiri jo reilussa miehen iässä. Suomen Judoliiton jäsenlehti 3 / 2013, 26.

Judolehti 2013. Miten nuoret pidetään. Suomen Judoliiton jäsenlehti 3 / 2013, 28.

Korpiola, Kyösti & Korpiola, Timo 2010. Judo. Tie mustaan vyöhön. Helsinki: Tammi.

Koski, Pasi 2000. Millä tavoin kansalaisaktiivisuus toteutuu liikunnassa? Teoksessa LIKES (toim.) Haasteena huomisen hyvinvointi. Miten liikunta lisää mahdollisuuksia? Jyväskylä: LIKES, 213–216, 223–224.

Laimio, Anne & Välimäki, Sari 2011. Vapaaehtoistoiminta kehittyä. Jyväskylä: Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistys.

Lipponen, Henry 2013. Judon kesäleireille tarvitaan selkeämpää profilointia. Suomen Judoliiton jäsenlehti 3 / 2013, 22.

Nikoskinen, Elina & Moilanen, Johanna 2008. Laadullinen aineisto. Lähestymistapoja ja keskeisiä keräämisen tapoja. Kimmo Lind soveltanut ja esittänyt 2013. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Äänekosken kampus.

Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino.

Seppälä, Piritta 2011. Kiinnostu & kiinnosta. Näin markkinoit järjestöäsi sosiaalisessa mediassa. 2.painos. Vantaa: SKAF ry.

Silfverberg, Paul 2007. Ideasta projektiksi. Projektityön käsikirja. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Suomen Judoliitto 2013. Viitattu 29.10.2013. <http://www.judoliitto.fi/judo/periaatteet/>.

SuomiSanakirja.fi 2013. Viitattu 29.10.2013. <http://www.suomisanakirja.fi/leiri>.

Taponen, Eeva 2011. Urheilun talkootyö. Oikeustieteellinen tiedekunta. Turun yliopisto. OTM-tutkielma.

Valo ry. 2013. Viitattu 17.10.2013. <http://www.valo.fi/>

Vallo, Helena & Häyrinen, Eija 2008. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 2.painos. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Vilkka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Virtanen, Petri 2000. Projektityö. Helsinki: WSOY.

LIITTEET

Mikko Koskinen

OPINNÄYTETYÖN ARVIONTI

15.11.13

Ari Otollinen, pj
Judoseura Pikadon ry

Olen seurannut alusta asti Mikon opinnäytetyön tekoa ja alkuvaikeuksista huolimatta olen saanut todeta että Mikon kone lähti kuitenkin hyvin käyntiin ja hyvää tulosta on syntynyt.

Projektin alussa Mikko kävi useasti entisen itäisen judo aluejohtajan toimistolla Pieksämäellä hakemassa ideoita ja ajatuksia prosessin etenemisen suhteen. Nuoren miehen innokkuudella hän otti vastaan hänelle tarjotut tehtävät aluetoiminnan kehittämisen suhteen. Mikko toimikin alkuvaiheessa myös alueen tiedottajan roolissa ja kartoitti myös alueen seuratoimintaa, tavoitteenaan aktivoida alueen seuroja aktiivisempaan aluetoimintaan.

Hän teki myös seuravierailuja ainakin Pikadonin salille, ohjaten junioreiden ja kilpailijoiden ryhmiä, saaden omakohtaista kokemusta aluetoimintaan. Kirjallisen osuuden aloittaminen ja tekstin tuottaminen oli alkuun hidasta ja hankalaa. Yhteistyössä pohdimme asiasisältöjä ja kokonaisuutta. Useasti Mikko laittoikin puolivalmiita tekstejä kommentoitavaksi ja osaltani ideoitavaksi.

Työn edetessä Mikko pestautui sekä Heinäveden että Pieksämäen judokesäleirille töihin, jotta sai kouriintuntuvaa käytännön kokemusta asian suhteen. Yhdessä suunnittelimme Heinäveden leirillä kyselypohjan, jonka perusteella Mikko sitten teki kyselyn kaikille kesäleiri järjestäjille, saaden kohtuullisen hyvän vastteen.

Sen jälkeen Mikko onkin tehnyt mielestäni loistavaa työtä niin opinnäytetyön kuin leiri oppaan osalta. Ulkoasut ovat siistit, teksti selkeää ja helppolukuista. Hieman kritisoin jo aiemminkin oman tekstin tuottamisen vähyyttä. Asiatietoa on paljon, liitteet ja lähteet selkeästi näkyvillä. Leirioppaan tietopohja ja käytännöllisyys kouriintuntuvaa ja uskon että kyseisestä oppaasta on hyötyä vielä monelle uudelle mahdolliselle kesä/jonkun muun Judoleirin järjestäjälle.

Ystävällisesti

Ari Otollinen, pj, judoseura Pikadon ry,
046-8987646
Kotamäessä 15.11.13

Judokesäleiri-opas

Kyselylomake

Hei vaan sinä joka olet saanut tämän kyselylomakkeen käsiisi. Tietojeni mukaan olet kokenut kesäleirijärjestäjä. Sen vuoksi lähetin sinulle ja seurallasi tämän kyselylomakkeen, jotta saisit tulevaan opinnäytetyöhöni lisää materiaalia vastauksistanne. Opinnäytetyöni siis käsittelee judokesäleirin suunnittelu- ja toteutusoppaan tekemistä. Opiskelen kolmatta vuotta Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, suuntautumisalani järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen.

Vastatkaa kysymyksiin vapaa muotoisesti.

Vastaukset palautettava 10.6.2013 mennessä!

T: Mikko Koskinen, Yhteisöpedagogi -opiskelija

1. Missä päin Suomea järjestätte judokesäleiriä?
2. Monen vuoden kokemus juuri sinulla / seurallanne / organisaatiollanne on judokesäleirien järjestämisestä?
3. Moni päiväinen järjestämänne leiri on? Onko leirin pituus vaihdellut vuosien aikana? Miksi juuri sen tietyn mittainen?
4. Mikä sai juuri sinut aikanaan innostumaan, järjestämään leiriä yhdessä seurasi / organisaatiosi kanssa?
5. Määrittele seurasi / organisaatiosi vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat kesäleirin järjestämisen suhteen. (SWOT -analyysi)
6. Miten juuri sinä olet saanut, seurasi / organisaatiosi mukaan järjestämään leiriä?
7. Mistä ja miten värväätte talkoo apua leiriä varten?
8. Mitä eri yhteistyökumppaneita teillä on leiriänne varten yleensä? Vaihtelevatko ne kuinka usein? (majoitus-, ruokapalvelut, mahdolliset sponsorit)
9. Mistä asiasta te yleensä aloitatte leirin järjestämisen? (Päävalmentajan hankkiminen, tilojen varaaminen?) Miksi juuri siitä?
10. Mille ajankohdalle yleensä järjestätte leirin? Miksi juuri silloin?
11. Miten muodostatte leiriohjelman? Harjoitukset, ruokailut, oheishjelmat jne.
12. Miten markkinoitte leiriä eteenpäin? Mitä pyritte viestimään leiristä markkinoinnissa? Ja miksi näin?

13. Kenelle järjestätte leirin? Mikä on siis leirin kohderyhmä? Perusteluja?
14. Miten menettelette kirjallisten yhteistyösopimusten kanssa? Entäs lupahakemuksien kanssa poliisien ja paloviranomaisten kanssa?
15. Miten menettelette tapahtumavakuutuksen / -vakuutusten kanssa? Mistä hankitte ne jne?
16. Onko teillä käytössänne jonkinlaista kokouskäytäntöä leiriorganisaation johtokunnan kanssa? Jos on, niin miksi?
17. Miten aikataulutatte leirityöt ja miten jaatte ne leirityöläisten kesken?
18. Mikä on teidän logistiikkanne tatamien suhteen? Mistä hankitte ne ja miten menettelette niiden kuljettamisen ja palauttamisen suhteen?
19. Miten menettelette leiri ilmoittautumisten ja leirimaksujen kanssa? Miten laaditte ohjeet ilmoittautumiselle?
20. Miten järjestätte ensiavun leirille? Vastaavat henkilöt, tarvikkeet jne.
21. Miten hoidatte kaikki leirin ja leiripaikan esivalmistelut? (siivous, toimitilojen pystyttäminen, leiripassit, ruokaliput, kartat, tatamitalkoot jne.)
22. Kuinka hoidatte tapahtuman valvonnan? päivystyspuhelin jne.
23. Mitä kaikkea oheistoimintaa ja ohjelmaa yleensä järjestätte leirillä? Koulutuksia, luentoja jne.
24. Miten järjestätte leirin avajaiset ja miten menettelette leirille ilmoittautumisen paikan päällä?
25. Miten menettelette leirin purun kanssa?

Kiitos vastauksistanne!

Palautetta kyselystä

Risut:

Ruusut:

Bonuskysymys: Mitä mieltä olette opinnäytetyön aiheestani ja uskotteko vastaavalle oppaalle olevan käyttöä tulevaisuudessa?

JÄRJESTÄ

柔道

LEIRI

Judokesäleirin järjestämisopas

Mikko Koskinen

2013

Sisällys

Esipuhe	3
Luku 1 Mistä lähteä liikkeelle?.....	5
Tarvekartoitus leiriä varten.....	6
Riittävätkö resurssit järjestämään leiriä? (SWOT -analyysi)	6
Leiriajankohdan selvittäminen	7
Tilojen ja päävalmentajan hankkiminen	7
Talkooväen värvääminen	8
Luku 2 Leirin markkinointi ja sopimukset	9
Leirijulisteen tekeminen.....	10
Lehtimainokset, sähköiset esitteet, sosiaalinen media.....	10
Leirihinnaston ja – ohjelman julkaisu.....	11
Yhteistyösopimukset, tapahtumavakuutukset, ilmoitukset poliisille ja paloviranomaisille	13
Luku 3 Käytännöt ja työtehtävät	14
Kokouskäytäntö järjestävän tahon kesken	15
Tehtäväjako ja työvuorolistat	15
Luku 4 Turvallisuus ja järjestys	16
Ensiaputarvikkeet ja EA-vastaava	17
Järjestyssäännöt.....	17
Leiripuhelin	18
Luku 5 Ilmoittautumiset	19
Sähköinen ilmoittautumislomake	20
Maksujen tarkastaminen	20
Sähköpostin ja sosiaalisen median hyödyntäminen	20
Luku 6 Leiripaikan valmistelu.....	21
Tatamitalkoot.....	22
Leiripaikan siivous ja toimitilojen rakentaminen	22
Leirimateriaalin valmistaminen.....	23
Luku 7 Leirin avaus ja purku.....	24
Ilmoittautumisten vastaanotto	25
Avajaiset.....	25
Leirin toteutus.....	26
Purku ja palautekokous.....	26
Loppusanat.....	27

Esipuhe

Judoleirit tarjoavat nykyään monia eri harjoituksia, joissa vetäjinä toimivat Suomen huiput tai kansainvälisen tason arvokisamitalistit. Leireillä järjestetään nykyään myös useita eri koulutuksia, jotka ovat yleensä välttämättömiä vyöarvon korotukselle. Toki leireillä saa myös tutustua uusiin kavereihin eri puolilta Suomea tai vaikka naapurimaista sekä myös viettää vapaa-aikaa jo ennalta tuttujen judokaverien kanssa. Tämän olen saanut kokea itsekin omalla judo uralla jonka aloitin vuonna 2000.

Judoleirit kesäisin tai yleensäkin ovat nykyään varsin suosittuja Suomessa. Ja useimmilla kesäleireillä rupeaa olemaan jo varsin pitkä historia. Esimerkkinä Yanagi Judo Camp, joka järjestettiin vuotena 2013 jo 28. kerran.

Judoleirejä järjestetään nykyään ympäri Suomea, valtaosa leireistä taitaa kuitenkin sijoittua Oulusta alaspäin.

Leirin järjestäjinä tuntuu nykyään olevan aina samat seurat leiri toisensa jälkeen. Oli puhe joko kesäleireistä tai alueleireistä. Mielestäni tässä pitäisi tapahtua muutos.

Tämän oppaan tarkoituksena on kannustaa ja helpottaa muitakin seuroja ja tahoja järjestämään lähinnä kesäleirejä. Opasta voi myös hyödyntää alueleirien järjestämiseen. Toimintatavat kulkevat kesäleirien ja alueleirien kesken melko lailla käsi kädessä, ainoastaan kesäleirit voivat olla pari päivää pitempiä ja täten nämä suunnitellaan sen mukaan. Toivon mukaan tästä oppaasta on käyttöä ja hyötyä tulevaisuudessa Suomen judoleiri rintamalla.

Käytän oppaassa tekemistäni kyselyistä saamiani vastauksia käytännön esimerkkeinä, nykyajan kesäleirien päälliköiltä. Tuen oppaan ohjeita myös kirjallisuudella jota olen myös käyttänyt opinnäytetyöni raporttiosassa.

Tämä opas on myös samalla minun opinnäytetyön produkti. Opinnäytetyöni raporttiosassa tarkastelen tämän oppaan teoreettista viitekehystä. Tähän teoreettiseen viitekehukseen kuuluvat judo, vapaaehtoistoiminta, liikunnan kansalaistoiminta ja tapahtumatuotanto. Raporttiosassa esittelen myös tämän oppaan ensisijaisen tilaajan

Itäjudon. Kun tarkastellaan vähän tarkemmin tätä teoreettista viitekehystä tämän oppaan näkökulmasta, niin ensinnäkin rohkenisin väittää, että ilman vapaaehtoistoimintaa ei olisi liikunnan kansalaistoimintaakaan. Ja ilman näitä ei olisi judoseuratoimintaa jonka voimin pääasiassa kesäleirejä Suomessa järjestetään. Eli tämän ajatuksen mukaan voidaan nähdä, kuinka iso rooli varsinkin vapaaehtoistoinnilla on judokesäleirin järjestämistä ajatellen. Nykyään seuratoiminta pyörii Suomessa pääsääntöisesti vapaaehtoistoinnin voimin. Nykyäänkin kun järjestää leirejä, niin ilman mitään käsitystä tapahtumatuotannon teoriasta, saattaisi ensikertalaiselle olla leirin järjestäminen varsin haastava tehtävä. Tämän takia raportti osassa toin esille tapahtumatuotannon perusteet esille pähkinänkuoressa nykyajan huomioon ottaen. Esimerkiksi sosiaalinen media on nykypäivänä isossa roolissa tapahtumien markkinoimisen osalta. Opiskelin kansalaistoimintaa ja nuorisotyötä Humanistisessa ammattikorkeakoulussa kolme ja puoli vuotta. Suuntauduin opinnoissani järjestö- ja vapaaehtoistoinnin kehittämiseen.

Valmistumisen kynnyksellä Varkaudessa 6.11.2013

Mikko Koskinen

Luku 1 Mistä lähteä liikkeelle?

Yanagi Camp 2013 Seurapäällikkö + Valmentajat -Pajudo

Tarvekartoitus leiriä varten

- Selvittäkää mitä tarvitsette, että voitte järjestää leirin. (Tilat, tatamit)
- Selvittäkää pystyttekö saamaan riittävän määrän talkoolaisia järjestämään leiriä.

Riittävätkö resurssit järjestämään leiriä? (SWOT -analyysi)

- Tämän analyysin avulla pystytte tarkastelemaan teidän omia vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia sekä uhkia.

SWOT-analyysi	Vahvuudet:	Heikkoudet:
Mahdollisuudet:	HYÖDYNNÄ	KEHITÄ / KORJAA
Uhkatekijät:	VARAUDU / ENNAKOI	VÄLTÄ / TORJU

Esimerkki kuvio SWOT -analyysistä

- 3 Näin esimerkiksi Pikadon Judo Campin kokenut leiripäällikkö analysoi oman seuran-
sa:

"Vahvuudet: Kokemus/hioutunut järjestelmäkoneisto, suhteet eri sidosryhmiin, valmis sabluuna leirille, Pikadon judocampin maine..."

Heikkoudet: joudutaan jakamaan leirin toimintoja moneen eri rakennukseen, itäsuomi-keskeisyys->etelästä ei tule paljoa osallistujia, vähän todellisia tekijöitä leirin suhteen ja uutta sukupolvea ei ole tiedossa.

Mahdollisuudet: Kasvattaa mainettaan ja leirin laatua ja sitä kautta kasvaa suomen suurimmaksi kansainväliseksi kesäleiriksi, jonne osallistuu kaikista eri edustusjoukkueista porukkaa, samoin kaikista harrastajaryhmistä. Mahdollisuus myös laajentaa tapahtumaa budocampiksi, jolloin otetaan mukaan myös muiden budolajien edustajia.

Uhkat: Vähäisen osallistujamäärän ja ylisuuren kesäleiritarjonnan vuoksi leiri kuihtuu pikkuhiljaa pois."

Leirijankohdan selvittäminen

- Leirijankohtaa selvittäessänne, muistakaa ottaa huomioon sen aikaiset muut mahdolliset leirit tai muut tapahtumat, jotka mahdollisesti karsisivat osallistujamäärää juuri teidän leirillä. Tässä vaiheessa on hyvä alkuun tarkastaa judoliiton kalenteri internetistä. <http://www.judoliitto.fi/kalenteri/>.
 - Kun tiedätte sopivan ajankohdan leirillenne, niin ilmoittakaa siitä hyvissä ajoin judoliittoon, että he laittavat siitä merkinnän seuraavan vuoden kalenteriin.
- ☞ Näin Vantaan Jukaran judojaoksen puheenjohtaja kuvaa, milloin ja miksi juuri silloin he järjestävät Tanssisaaren Kesäleirin Porvoossa:

”Koulujen päätyttyä, jotta 8-14-vuotiailla koululaisilla olisi paikka viettää valvotusti ja toiminnallisesti kesälomaa, kun vanhemmat vielä töissä.”

Tilojen ja päävalmentajan hankkiminen

- Tarvekartoituksen jälkeen teillä on tiedossa, onko teillä tarvittavan isot tilat ja harjoitussali missä voitte pitää kesäleirin. Ja kun tiedätte myös leirijankohdan, niin sen jälkeen ilmoitus tilojen vuokraajalle, että haluatte varata haluamanne tilat kyseiselle ajankohdalle.
- Päävalmentajan hankkimisessa, kartoittakaa ensimmäiseksi teidän organisaation yhteydet ja suhteet. Tämä vaikuttaa siihen haluatteko ulkomaalaisen ammattivalmentajan vai suomalaisen ammattilaisvalmentajan. Heihin kannattaa olla yhteydessä heti, kun tiedätte leirin ajankohdan, niin voitte helpommin mainostaa haluamaanne valmentajaa leirillä ja kysyä olisiko hän vapaa siihen aikaan ja olisiko hän halukas tulemaan leirille valmentajaksi. Nämä valmentajat harvoin tulevat leireille ilman palkkiota, joten teidän täytyy sopia siitä jo etukäteen. Esimerkiksi he voivat pyytää mahdolliset korvaukset matkalipuista tai polttoaineesta sekä päivärahat.
- Yanagi Judo Campin jo yhdeksänkertainen leiripäällikkö värvää valmentajat leirille siten, että hän on tekemisissä hyvän ystävänsä Viron judomaajoukkueen päävalmentajan kanssa ja hänen kautta he aloittavat valmentajien värväämisen ensi vuoden leirille jo käynnissä olevalla leirillä ja sopivat pääseekö Viron valmentaja itse ensi vuonna valmentajaksi leirille. He myös keskustelevat siitä, jos tällä Viron valmentajalla on parempia yhteyksiä muihin huippujudokoihin jotka voisivat tulla mahdollisesti valmentajaksi leirille, niin silloin tämä Viron valmentaja mainostaa leiriä eteenpäin ja kyselee halukkaita valmentajia. Nyt esimerkiksi Yanagi Campilla on ollut kahtena vuonna peräkkäin Sveitsiläi-

nen Olympiaprונssimitalisti päävalmentajana jonka aikoinaan värväsi mukaan tämä samainen Viron judomaajoukkueen päävalmentaja (Olympiaprונssi mitalisti). ”Tärkeintä leirin järjestämisessä on verkostoituminen ja kontaktien hankinta”. Näin asiaa kommentoi itse Yanagi Campin leiripäällikkö:

”Kansainvälisen judoleirin järjestäminen vie aikaa yhden vuoden. Uuden leirin puuhaaminen alkaa jo viimeisen treenin aikana. Pitää muistaa että Heinäveden leirin pääperiaate on ollut korkeatasoisessa päävalmentajassa. Kun puhutaan Olympia ja MM mitalistista, hänelle täytyy tulla käsitys minkä tasoisesta leiristä on kyse. Leirin kokonaisvastuu järjestämisen puitteissa on todella suuri. Se puheluiden ja sähköpostien määrä ja henkilökohtaisten ”face to face” tapaamisten määrä on laskemattoman suuri. Hyvän seurapuheenjohtajan rooli on yhden ihmisen mitainen.”

Talkooväen värväminen

- Heti alkuun muistakaa hyödyntää koko seuranne/tahonne väkeä talkooporukkaan. Pistäkää tietoa menemään kotiin junioreiden vanhemmille, että ketkä kaikki vanhemmista olisi valmiita liittymään mukaan leiritalkoolaisiin. Seuraavana voitte koettaa kysellä väkeä mukaan myös muista saman kaupungin seuroista, joiden kanssa olette jo mahdollisesti tehneet yhteistyötä aikaisemmin.
- Pikadon Judo Campin leiripäällikkönä useasti toiminut kommentoi tätä kohtaa seuraavasti: ” *Itse seuralaiset ja heidän vanhempansa, muiden urheiluseurojen kanssa tehdyn yhteistyön avulla luoduilla suhteilla, eli muut lajit auttavat*”.
- Vielä muutama vinkki talkoolaisten rekrytointiin:
 - *Käytä aikaa vastuuhenkilöiden löytämiseen.*
 - *Etsi työntekijöitä avoimin mielin.*
 - *Arvosta jokaista työntekijää.*
 - *Selvitä työntekijöiden toiveet ja taidot.*
 - *Etsi sopiva tehtävä jokaiselle.*
 - *Rohkaise erilaisiin tehtäviin, ymmärrä esteet.*
 - *Perehdytä hyvin.*
 - *Kannusta ja innosta tapahtuman aikana.*
 - *Kerää palautteet.*
 - *Kiitä nöyrästi.*

Luku 2 Leirin markkinointi ja sopimukset

柳 28th anniversary Camp **柳**

YANAGI
HEINÄVESI
26.6. – 30.6.2013
(Heinavesi, Finland 26. June – 30. June 2013) 1985

**XXVIII
JUDO CAMP**

CAMP COACHES:

ALEKSEI BUDOLIN *Bronzemedaljet from olympics*
from Estonia

DMITRI BUDOLIN *Medaljet from european championships*
from Estonia

VSEVOLODS ZELONIJS *Bronzemedaljet from olympics*
from Latvia

SERGEI ASCHWANDEN *Bronzemedaljet from olympics*
from Switzerland

FINLAND
KAAPIO
VARKAUS
HEINÄVESI
MINKELI
JAMON-LINNA
LAHTI
HELVINKI
TALLINN
ISTONIA
JYVASKYLA
JOENSUU
TUUSULA
ST. PETERSBURG

Welcome to International Summer JUDOCAMP

MORE INFORMATION:
President Pekka Yrjänä
tel.+358 (0)400131286
www.yanagi.fi
YANAGI ry

Yrjänä / Heikkinen Pekka / Heinavesi 2013

Leirijulisteiden tekeminen

- Leirin markkinoinnin voi aloittaa tekemällä leiriesitteen, mikä toimii samalla myös leirijulisteena. Huomioikaa ja miettikää mitä kaikkea esitteellä haluatte viestiä mahdollisille leiriläisille. Kun on kyse urheilutapahtumasta, niin silloin pitää keskittyä osallistujamarkkinointiin, koska judoleirithän järjestetään judokoilta ja muille mahdollisille budolajien harrastajille. Eli esitteessä kannattaa ainakin olla esillä leirijankko, leirin sijainti, leirin päävalmentaja/-t, leiripäällikön yhteystiedot. Muistakaa luovuus ja visuaalisuus esitettä suunniteltaessa! Eli tehkää esitteestä ”houkuttelevan” näköinen.
- Kun olette muodostaneet esitteen, ottakaa selvälle missä käytte teettämässä siitä julisteita ja esitteitä ja pohtikaa etukäteen, miten paljon tarvitsette niitä, minkä kokoisia haluatte niistä ja niin edelleen. Voitte toki myös vertailla eri painopaikkoja, mistä saisitte halvimmalla kyseiset esitteet mutta muistakaa huomioida myös laatu!
- Kun olette saaneet esitteet ja julisteet painosta käsiinne, niin sen jälkeen teidän olisi hyvä kiertää Suomea eri judokisoissa ja muilla leireillä ja jakaa siellä näitä esitteitä ja viedä myös julisteita seurojen kotisaleille näkyville.

Lehtimainokset, sähköiset esitteet, sosiaalinen media

- Lehtimainontahan saattaa olla jo nykyään joidenkin mielestä vanhanaikaista, mutta silti se on nykyään yleispätevä tapa markkinoida, tässä tapauksessa teidän judoleiriä. Isoin juttu kannattaa tehdä Judolehteen, niin ainakin kaikki Suomen judokat saavat jollain tavoin tiedon leiristä. Mainitkaa leiristänne kuluvan vuoden aikana julkaistuissanne lehtijutuissa jotka liittyvät toimintaanne. Näin tieto pysyy koko ajan tuoreena ja on näkyvillä ja lehtien lukijat huomavat, että olette tosissanne asian kanssa ja olette panostaneet mainontaan. Ottakaa vielä huomioon se, että nykyään lehtimainokset ovat aika kalliita.
- Sähköisiä esitteitä leiristä kannattaa lähettellä mahdollisimman paljon ja useisiin osoitteisiin. Ensin tiedotatte leiristä koko seurallenne. Sen jälkeen laajennatte aluetta minne välitätte tietoa leiristä esimerkiksi sähköpostin välityksellä. Ja sitten välitätte leirikutsun judoliittoon, jotta se saadaan näkyville liiton tapahtumakalenteriin. Ja muistakaa päivittää myös oman järjestävän tahon nettisivuja jonne myös liitätte leiriesitteen etusivullenne. Tehkää sivuista laadukkaat sekä vähintään myös englanniksi ja/tai venäjäksi, jotta saisitte lisää kansainvälisiä osanottajia

- Sosiaalisen median hyväksikäyttö on leirin mainostamisessa nykypäivää, joten älkää unohtako sitä. Mikäli teillä tai teidän seurallanne ei ole vielä esimerkiksi facebook -sivuja, niin nyt tässä vaiheessa olisi viimeistään hyvä tehdä. Ensin teidän kannattaa perustaa omalle seurallenne facebook -ryhmä. Tähän ryhmään voitte lisätä kaikki jäsenet, jotka ovat jollain tavalla seuranne toiminnassa mukana tai kaikki mahdolliset yhteistyökumppanit esimerkiksi naapuriseuroista. Sitten tässä ryhmässä pistätte leiriesitteen jakoon, jotta muut jäsenet voivat jakaa esitettä omien seurojensa facebook -ryhmissä ja vaikka omalla ”seinällään” niin kuin on tapana sanoa. Sitten halutessanne voitte tehdä leiristä oman tapahtumasivun. Voitte luoda tämän tapahtuman omassa ryhmässänne, mutta voitte silti kutsua sinne henkilöitä jotka eivät kuulu teidän ryhmään.

Leirihinnaston ja – ohjelman julkaisu

- Koska on vapaaehtoistoiminnasta kyse, niin tarkoitus ei ole tavoitella leiristä taloudellista voittoa järjestävälle taholle. Tärkeintä on, että saisitte leiriläisten maksuilla katettua kaikki tulevat leirikulut. Mutta jos, leiristä tuleekin jättimästä, niin silloin olkaa vaan tyytyväisiä jos jääte tuloissa ja menoissa plusan puolelle. Leiripaketin hintaan tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat asiat:
 - Leiritilojen vuokra (harjoitussali, majoitus ym.)
 - Tatamivuokrat ja niiden kuljetuskustannukset
 - Ruokapalvelusopimukset
 - Lehtijutut ja – mainokset
 - Painopalvelu (leiriesitteet ja – julisteet)
 - Valmentajien palkkiot
 - lupahakemuksien maksut
 - Oheisohjelmien järjestäminen
 - Kanttiin / kahvion kulut
 - Mahdolliset saunavuokrat yms.
 - Lopuksi vielä seuran itse haluama palkkio / osallistuja. Tämä siksi, että saisitte leirikulut peitettyä, tuli leiriläisiä nyt minkä verran tahansa.

- 3 Kun lähдете suunnittelemaan leirin ohjelmaa, niin ensimmäisenä kannattaa suunnitella, miten monet eri harjoitukset haluatte pitää leirillä päivittäin. Kun on kyse kesäleiristä joka on esimerkiksi viiden päivän mittainen, eli leirin aikana on kolme kokonaista leiri päivää, niin varsinaisia harjoituksia kullekin ryhmälle riittää varmasti kaksi per päivä, ainakin näinä täysinä päivinä. Näiden lisäksi myös voi järjestää aamuiset lenkit tai ne waza harjoitukset ja illalle palauttavat harjoitteet joka voi olla jotain muuta kuin judoa. Näin varsinkin kilpailijat ehtivät palautumaan hyvin. Jos taas olisi kyse viikonlopun mittaisesta alueleiristä, niin silloin sille yhdelle kokonaiselle päivälle eli lauantaille voi järjestää kolmetkin eri harjoitukset, aamulle, iltapäivälle sekä illalle. Sitten kaikkien näiden harjoitusten väliin täytyisi saada soviteltua ruokailu ajat, että kaikki ehtii varmasti syömään. Oheisohjelmien järjestäminen on sitten ihan mielikuvitukselta kiinni, hyvän maun merkeissä. Oheisohjelmaa suunnitellessanne, ottakaa huomioon mitä eri ympäristöjä voisitte käyttää hyödyksi esim. saunatilat, hiekkaranta. Esimerkkinä näkyy Pieksämäen järjestämän Pikadon judocamp 2013 leiriohjelma.

PIKADON JUDOCAMP 2013

Klo	Tiistai 23.7	Keskiviikko 24.7	Torstai 25.7	Perjantai 26.7
07.00 – 07.45		Lenkki + kuminauha	Lenkki + uchikomi	Ne waza
07.00 – 9.00		Aamiainen	Aamiainen	Aamiainen
9.00 – 10.30	Saapuminen ja majoittuminen	Juniorit / Alain Kuntoilijat / Eira	Juniorit / Alain Kuntoilijat / Asko	Juniorit / Alain Kuntoilijat / Eira
10.30 – 12.00	Kilpailijat	Kilpailijat	Kilpailijat	Kilpailijat
11.00 – 12.45		Lounas	Lounas	Lounas ja kotimatka
13.30 – 15.00	Juniorit / Alain Kuntoilijat / Eira	Juniorit / Alain Kuntoilijat / Asko	Juniorit / Alain Kuntoilijat / Asko	
15.00 – 16.45	Kilpailijat	Kilpailijat	Kilpailijat	
16.00 – 17.30	Päivällinen	Päivällinen	Päivällinen	
19.30	Palauttava harjoitus	Palauttava harjoitus	Palauttava harjoitus	
	Illtapala	Illtapala	Illtapala	

- 3 Nykyään leirejä pyritään järjestämään jokaiselle jotain – periaatteella. Tämä toimii silloin kun halutaan tehdä leiristä perheen tai seurojen harrastajien yhteinen mukava judotapahtuma. Kun asiaa tarkastellaan valmennuksellisesta näkökulmasta, kesäleirejä pitäisi tehostaa niin, että tietyillä leireillä tavoiteltaisiin osallistujiksi vanhempia kilpailijoita, toisilla leireillä pääkohderyhmänä voisi olla nuoret kilpailijat tai leirit voitaisiin teemoittaa tietyille kohderyhmille erikseen. Tällä profiloinnilla mahdollistettaisiin se, että samaan aikaan saataisiin leirille mahdollisimman moni samaan kohderyhmään kuuluva. Nykyään eri edustusryhmistä saadaan kullekin leirille paikalle vain yksittäisiä judokoita.

”Selkeä profilointi mahdollistaisi sen, että ohjelmointi olisi helpompaa ja leireiltä saatava lisäarvo huomattavaa. Näin myös pystyttäisiin ohjeistamaan leirien vetäjiä valmentamaan leireillä selkeiden tavoitteiden mukaisesti. Kilpailijoille suunnattuja leirejä voitaisiin suunnitella päävalmentajan johdolla.

Eri ikäryhmien valmennusvastaavat ovat avainasemassa siinä, minne kunkin ryhmän urheilijat suuntaavat. Näillä liittovalmentajilla pitää olla aktiivinen yhteys leirijärjestäjiin. Leireille pitäisi suunnitella myös erilaisia valmentajien koulutustilaisuuksia. Valmentajat voisivat ottaa omaan toimintaansa vinkkejä leirien vetäjiltä ja ennen kaikkea muilta valmentajilta.”

Yhteistyösopimukset, tapahtumavakuutukset, ilmoitukset poliisille ja paloviranomaisille

- Yhteistyösopimuksissa riittää henkilökohtainen kontakti yhteistyökumppaneihin ja sen jälkeen pidätte sopimusneuvottelut. Sen jälkeen pitää yllä rehellinen, avoin ja yhteistyökumppania tukeva yhteistyö. Pitää huolta siitä, ketkä yhteistyökumppanit haluavat sopimuksen kirjallisena.
- Nykyään erillistä tapahtumavakuutusta ei tarvitse hankkia judokoita varten, koska heillä on judoliiton lisenssin kautta tuleva vakuutusturva, mikä vaaditaan tämänkaltaisiin tapahtumiin. Ottakaa selvää, miten leirin käytössä olevat kiinteistöt on vakuutettu.
- Judoleirissä on kyse avoimesta yleisötilaisuudesta, jonne ei silti peritä ulkopuolisilta sisäänpääsy maksua. Tästä johtuen on hyvä tehdä yleisötapahtumailmoitus paikalliselle poliisille. Täydennettävän ilmoituslomakkeen löydät Suomen poliisin internetsivuilta.
- Leirille tulee tehdä pelastussuunnitelma. Paloviranomaiset tekevät palotarkastuksen. Paloviranomaiset määrittelevät, mitkä tilat sopivat majoitustiloiksi turvallisuutensa puolesta.

Luku 3 Käytännöt ja työtehtävät

Leiripäällikön tehtävänä on toivottaa leiriläiset tervetulleiksi leirin avajaisissa. -Pajudo

Kokouskäytäntö järjestävän tahon kesken

- Kokouskäytännön avulla tiedätte, missä vaiheessa kukin on tehtävissään leiriä varten ja tällä käytännöllä huolehditaan, että asiat tulee hoidettua.
- Kokouksien on oltava tehokkaita, koska teillä on kokouksissa mukana vapaaehtoistyöntekijöitä omien siviilitöittensä ohella.
- Pitäkää huolta siitä, että kokouksissa on oikeat henkilöt paikalla. Muuten kokoukset saattavat jäädä keskeneräisiksi.
- Kokouksilla tulee olla tarkoitus. Jos tiettyä tarkoitusta ei ole, niin ei ole syytä pitää kokousta.
- Muistakaa tiedottaa kokouksien alkamisajankohta ja mahdollinen päättymisajankohta.
- Kun on kyse kokouskäytännöstä, niin silloin sovitte porukalla minä päivinä pidetään tulevat kokoukset. Muistakaa ottaa huomioon muuttuvat tekijät, kokoukseen osallistujat, kokouksessa päätettävät ja esitettävät asiat.
- Pyrkikää suorittamaan kokoukset ripeästi, kenenkään aikaa tuhlaamatta. Kokouksen puheenjohtajan on pidettävä tästä huolta.
- Nopeasti ja sujuvasti kirjoitetut muistiot ovat plussaa. Hyödyntäkää kokouksissa kannettavia tietokoneita tai vaikka tabletteja. Jakakaa muistiot kaikille asianosaisille mahdollisimman nopeasti.
- Pikadon Judo Campin moninkertainen leiripäällikkö kuvaa heidän kokouskäytäntöään seuraavasti:

”Aloitamme kokousten pitämisen helmikuussa ja siitä eteenpäin jatketaan kerran kuussa ja huhtikuun loppupuolelta pidetään sitten kahden viikon välein. Näin varmistamme, että asiat tulee hoidettua.”

Tehtäväjako ja työvuorolistat

- Jos mahdollista, tehkää ensimmäiset tehtäväjaot ja työvuorolistat hyvissä ajoin, jonkun palaverin yhteydessä. Tässä on siis kyse tehokkaasta ajankäytöstä.
- Tehkää työvuorolistat myös leirin toteutusajalle. Näin kaikki työläiset näkevät kuka on lupautunut mihinkin hommaan.
- Tässä yksi esimerkki tehtäväjaosta tanssisaarenkesäleirillä jossa tehtävät voivat vaihtua päivittäin ihmisillä:

”Leiriaikuisille on jaettu tiettyjä vastuualueita jo ennen leiriä, kuten leiripäällikkö (koko ajan paikalla ja vastaa enimmäkseen leiripuhelimeen), lääkintävastaava (ensiaputaitoinen), keittiöhenkilökunta, isokset, harjoitusten ohjaajat. Iltapalaverissa jaetaan seuraavan päivän tehtävät ja määritetään yövalvojat (2 tunnin jaksoissa) siten, ettei kenellekään tule kohtuuttomasti tekemistä. Tehtäviä ovat mm. astianpesuvedet, telttasaunan lämmitys/valvonta, uintivalvonta, iltaohjelma.

Luku 4 Turvallisuus ja järjestys

Järjestys ja turvallisuus tulee näkyä ja toteutua leirillä myös tatamin ulkopuolella. -Summerjudorocks 2013

Ensiaputarvikkeet ja EA-vastaava

- Hankkikaa leirille, mieluiten tatamien ääreen riittävä määrä ensiaputarvikkeita. Muistakaa myös viedä ea-tarvikkeita majoitustiloihin.
- Leirillä pitää olla vähintään muutama ensiaputaitoinen henkilö. Jos ette löydä talkooporukkaanne ketään ensiaputaitoista, niin olkaa siinä vaiheessa yhteydessä Suomen Punaiseen Ristiin. SPR järjestää ensiapupäivystyksiä.
- Tässä yksi hyvä esimerkki miten leirillä huolehditaan ensiavusta ja hygienias- ta:

”Tarvittavat ensiaputarvikkeet ja kipulääkkeet hankitaan ennen leiriä (täydennetään salin/kisojen EA-pakkia). Leirin ensiavusta ja lääkkeiden ottamisesta vastaa parhaiten soveltuva henkilö, usein leirillä on ollut lääkäri tai ensiapuammattilainen osallistujana. Lapset oppivat nopeasti, kenen puoleen ensimmäisenä käännetään, kun tarvitaan laastaria ym. Koska leirillä on tarkat säännöt, aikuisia parveilemassa joka paikassa ja myös junnujen omavalvonta pelaa hyvin (ei saa olla paljain jaloin, kun on lasisiruvaara, ei saa mennä laiturille ilman aikuista), ollaan välttytty isomilta haavereilta ja vatsataudeilta (käsienspesu ennen ruokailua pakollinen).”

Järjestyssäännöt

- Jokaisella leirillä tulee olla järjestyssäännöt jotka koskevat kaikkia leiriläisiä.
- Oleellisimpana sääntönä näillä leireillä on hiljaisuuden ajankohta iltaisin. Ennen ensimmäisiä yhteisiä leiriharjoituksia, on hyvä muistuttaa kaikkia siitä, monelta pitää olla majoitustiloissa hiljaista ja mihin aikaan pitää olla sisällä viimeistään. Yövalvojat pitävät viimeistään huolta siitä, että hiljaisuus astuu voimaan esimerkiksi klo.22.00.
- Säännöissä on hyvä mainita yleisestä siisteydestä leiripaikan tiloissa. Varatkaa riittävä määrä jättesäkkejä majoitustiloihin ja ympäri muitakin leiritiloja.
- Varsinkin sellaisella leirillä, jossa suurin osa leiriläisistä on nuorempia junioreita, niin muistuttakaa säännöissä, että judon periaatteet pitää muistaa myös siellä tatamin ulkopuolella. Tatamilla ei syrjitä ketään tai kiusata, niin sitä ei saa tapahtua muutenkaan. Näin kaikki saavat kokea mukavan leirin.

Leiripuhelin

- Voitte pitää leiripuhelimenä leiripäällikön puhelinta tai sitten hankitte siihen puhelimen ja esimerkiksi pre-paid liittymän erikseen. Kannattavampi ratkaisu on varmasti tämä puhelin erikseen, niin puhelinta voi kierrättää talkoolaiselta toiselle ja öisin sen voi luovuttaa yövalvojille.
- Laittakaa leiripuhelimen numero jakoon jo hyvissä ajoin, vaikka jo ennen leiriä, niin tällöin junioreiden vanhemmat osaavat soittaa edes siihen numeroon heti leirin avauspäivänä, jos eivät saa yhteyttä omaan lapseensa.
- Tässä esimerkki leirin järjestyksestä Yanagi Campin mukaan:

*”Leiripuhelin on puheenjohtajan puhelin ja hänellä tapahtuma kokoajan hallinnassa yötä päivää, tapahtumaa valvotaan aikuisten toimesta majoitustiloissa iltais-
sin ja öisin leirille osallistuvien vanhempien/aikuisten kanssa yhteistyössä. Leirillä
on virallinen päiväohjelma, aikataulu milloin leiri info aukeaa ja sulkeutuu ja majoitustiloissa
hiljaisuusaika jota noudatetaan.”*

Luku 5 Ilmoittautumiset

Etusivu	Judo	Tapahtumat	Harjoitusajat	Seurahistoria	Hinnasto & Graduoinnit	Materiaalit	Yhteystiedot
---------	------	------------	---------------	---------------	------------------------	-------------	--------------

- Leiri- ja Kilpailukalenteri
- Pikadon Judoamp 2012
- Juhnujen Judoleiri Varkaudessa ja 3.11.2012
- Pikadon Judoamp 2013**
- Leirille ilmoittautumislomake**

Leirille ilmoittautumislomake

Ilmoittautuminen

Nimi*

Vyöarvo*

Seura*

Osoitetiedot*

(Katuosoite, postinumero, pakkakunta)

Puhelinnumero*

Sähköpostiosoite

Ruoka-aine allergiat/valiot

Aile 18-vuotiaan leirille osallistujan huoltajan yhteystiedot

Huoltajan nimi

Huoltajan puhelinnumero

Valitse joko
 Leiripaketti 160€(sis. harjoitukset, majoitus, ruokailut)
 Harjoitukset koko leiri 80€(pakkit leirin harjoitukset)
 Yksittäiset harjoitukset 15€/harjoitus(jos käyt vain tietyissä harjoituksissa)
 Harjoitukset & ruokailut 140€(sis harjoitukset ja ruokailut)

Leiripaketti

Leirimaksu viimeistään 18.7 Pikadonin tulle.
 Täsiirron viestikenttään osallistujan nimi ja Leiripaketti/harjoitukset/yksittäiset harjoitukset

* Tähdellä merkityt kentät ovat pakollisia.

Hyvä esimerkki sähköisestä ilmoittautumislomakkeesta leirille.

Sähköinen ilmoittautumislomake

- Jos teillä on talkooporukassa henkilö, joka on ATK-taidoiltaan hyvä, niin hyödyntäkää se ja pyrkikää tekemään sähköinen ilmoittautumislomake teidän seuran internetsivuille. Ihmiset kun ilmoittautuu tällä tavalla, sieltä tulevat vastaukset suoraan sähköpostiin ja tekee toiminnasta helpompaa.
- Edellisellä sivulla on esimerkki sähköisestä ilmoittautumislomakkeesta, jota judoseura Pikadon hyödynsi järjestäessään Pikadon Camppia 2013.

Maksujen tarkastaminen

- Kehottakaa ihmisiä maksamaan leirimaksut hyvissä ajoin ennen leiriä. Asetta-kaa tietty päivämäärä mihin mennessä pitää ilmoittautua ja maksaa ennak- koon. Se tulee olemaan teidän kannalta helpompaa, kun voitte suurimman osan maksuista hoitaa sähköisesti, eikä tällöin tarvitse pyöritellä käteistä ra- haa niin paljoa. Porkkanaksi ennakoon ilmoittautuneille, voitte luvata esimer- kiksi ilmaisen leiripaidan. Maksut tarkastatte toki pankkitililtänne ja sen mu- kaan teette listaa kuka on maksanut ja mistä on maksanut.

Sähköpostin ja sosiaalisen median hyödyntäminen

- Sähköpostia voitte hyödyntää, jos käytätte edellä mainitsemaani sähköistä il- moittautumislomaketta. Jos ette käytä kyseistä lomaketta sähköisesti, voitte tehdä vastaavanlaisen word – ohjelmalla ja voitte liittää sen leirikutsuunne esimerkiksi Judoliiton sivuille. Sitten ihmiset vaan täyttävät lomakkeen ja lä- hettävät sen täytettynä sähköpostiinne.
- Tätä samaa ilmoittautumislomaketta voitte jakaa Facebookissa josta tavoitatte osan ihmisistä nopeammin.

Luku 6 Leiripaikan valmistelu

Pikadon Camp 2013 Tatamitalkoot

Tatamitalkoot

- Ensimmäisenä selvittäte, miten paljon teillä on omia mattoja käytettävissä. Kun tiedätte miten paljon tarvitsette lisää, niin tehkää yhteistyötä naapurijudo-seurojen kanssa ja lainatkaa heiltä mattoja tarvittava määrä. Jos teidän seuran alueella on yhteisiä mattoja, hyödyntäkää myös niitä. Jos matot eivät peitä kokonaan salin lattiaa, niin rakentakaa itse tai pyytäkää paikallista rakennusfirmaa asentamaan puiset kehykset tatameille, jotta ne leirin aikana pysyisivät mahdollisimman hyvin yhdessä, tiiviinä tatamina.
- Sopikaa mattojen kuljetuksista ja palautuksista hyvissä ajoin ja varatkaa oikeanlainen kalusto, millä kuljettaa matot paikasta toiseen.
- Laittakaa tatamit paikalleen isolla talkoo porukalla päivää ennen leiriä. Tatamien purku tapahtuisi leirin päätöspäivänä, viimeisten kilpailijoiden harjoitusten jälkeen. Näin voitte käyttää talkoo apuna kilpailijoita harjoitusten jälkeen.
- Muun muassa näin voi toimia tatamien suhteen:

”Tatamit vuokrataan Etelä-Suomen alueelta ja ne toimitetaan kuorma-autolla sovituna ajankohtana paikan päälle, samoin noudetaan. Leiriläiset kantavat tatamit tatamipäällikön ohjeiden mukaan lavoilta paikoilleen.”

Leiripaikan siivous ja toimitilojen rakentaminen

- Siivotkaa ja kootkaa leiri- ja majoitustilat päivää ennen leiriä hyvällä talkoo hengellä.
- Tapahtumapäällikkö laatii erikseen kutsun kaikille talkoolaisille ns. ”leiritalkoista”. Muistakaa sähköpostit, facebook sivut, seuran nettisivut ja tarvittaessa postitatte kutsukirjeet seuran jäsenille.
- Varatkaa tatami- sekä leirin pystytystalkoisiin koko päivä aikaa.
- Yanagi Campilla toimitaan tämän asian suhteen seuraavalla tavalla:

”Leiriä edeltävänä iltana leiritalkoot, pystytys, kaikki käytännön jutut käydään läpi, rakennetaan treenialusta, valitaan siivousvastaava, apuna myös kunnan kesätyöläinen koko leirin, kaikki painomateria on hoidettu hyvissä ajoin puheenjohtajan toimesta ja kokemuksella, lyijykyät teroitettu.”

Leirimateriaalin valmistaminen

- Leirimateriaaliin kuuluvat leiripassit (järjestäjille omat Staff-passit), leirikartat (jos näihin on tarvetta), (*ruokaliput), opastuskyltit (wc, pukuhuoneet, suihkut, leirimajoitus, ruokala, dojo, leiripaikka, leiriaikataulu, leirinumero)
- Varmistakaa ja helpottakaa, että leiriläiset löytävät perille saapuessaan leiripaikalle.
- Hoitakaa leirimateriaalin valmistaminen tehokkaasti talkootyönä.
- *Ruokailujen merkinnät voitte tehdä myös leiripasseihin tai erilliselle paperille, jonka mukaan laskette miten paljon ihmisiä on käynyt syömässä. Ilman passia tai ruokalippua, ei pääse syömään.

Vinkkilista Leirin järjestämisestä & Tapahtumatuotannosta

SWOT- analyysistä lisää tietoa mm. teoksista:

Virtanen, Petri 2000. Projektityö. Helsinki: WSOY;

Iiskola-Kesonen, Hanna 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjälle. Helsinki: SLU ry.

Facebookista ja sosiaalisesta mediasta lisää tietoa teoksesta:

Seppälä, Piritta 2011. Kiinnostu & kiinnosta. Näin markkinoit järjestöäsi sosiaalisessa mediassa. 2.painos. Vantaa: SKAF ry.

Tarkastelkaa läpi uusimmat judolehdet, tai esimerkiksi Judolehti 2013. Suomen judoliiton jäsenlehti 3 / 2013.

Luku 7 Leirin avaus ja purku

Yanagi Camp 2013 avajaisten osanottajat -Pajudo

Ilmoittautumisten vastaanotto

- Aloittakaa ilmoittautumisten vastaanotto muutama tunti ennen leirin virallista avautusta / avajaisharjoituksia. Näin teille jää aikaa opastaa leiriläisiä majoituspaikkoihin jo ennen harjoituksia.
- Jos kyseessä on kansainvälinen kesäleiri tai tiedätte, että leirille on tulossa vieraita Suomen ulkopuolelta, varatkaa ilmoittautumispisteelle riittävä määrä kielitaitoista porukkaa.
- Tarkastakaa ennakkoon ilmoittautuneet ja näiden maksukuitit ja antakaa siitä hyvästä palkinnoksi leiripaita, niin kuin saatoitte luvata leiri esitteessä. Kerätäkää käteismaksut leiristä ja kirjoittakaa kuitit seuroille.
- Heinävedellä toimitaan aikalailla tähän malliin:

”Vastaanotossa on tarvittavasti väkeä ja kielitaitoa on aina tarvittava määrä. Tarkistetaan ennakkoilmoittautumiset ja maksukuitit ja annetaan leiripaidat ennakkoilmoittautumisen palkintona, otetaan käteismaksuja ja kirjoitetaan lukematon määrä käteiskuitteja seuroja varten, opastetaan majoituksissa, muutenkin on todella rento ”open meininki”.”

Avajaiset

- Pitäkää leirin avajaiset muutama tunti siitä kun leirille ilmoittautuminen on auennut info-pisteessä. Leiri aloitetaan yleisimmin kaikkien yhteisillä harjoituksilla. Ennen harjoituksia on hyvä esitellä paikalla olevat valmentajat ja ilmoittaa mahdollisista aikatauluun tulleista muutoksista tai muista leiriä koskevista tiedotteista ja seikoista.
- Toivotatte kaikki tervetulleiksi leirille. Jos mukana on ulkomaisia vierailijoita, niin muistakaa kääntää leiripäällikön puhe, niin että hekin ymmärtävät.
- Tässä avajaisten kulku Tanssisaaren leirin malliin:

”Sunnuntai-iltapäivällä on ilmoittautuminen, jossa kerätään judopassit talteen ja otetaan tarkemmat tiedot lääkityksistä ja ruoka-allergioista sekä jaetaan leiripaita. Leirin viralliset avajaiset pidetään alkuillasta, jossa leiripäällikkö leiriaikuisten avustuksella kertoo junnuille (ja huoltajille) tärkeimmät säännöt ja vastailee kysymyksiin. Tämän jälkeen on pieni yhteinen ohjelma/leikki tatamalla ja iltapala.”

Leirin toteutus

- Nyt koittaa siis se hetki ja ajankohta, mitä varten olette tehneet töitä mahdollisesti viimeisen vuoden ajan.
- Toteuttakaa leiri suunnitelmien mukaan.
- Jos tulee ongelmia tai muutoksia aikataulun tai jonkun muun asian suhteen, selvittäkää nämä ongelmat yhdessä, mikäli leiripäälliköllä ei ole antaa heti neuvoa miten toimia.

Purku ja palautekokous

- Ensimmäisenä purun suhteen voisin käyttää tuttua ilmaisua armeijasta, että ”mitä nopeammin, sitä nopeammin”. Eli heti kun vaan pystytte leirin viimeisenä päivänä jotain tekemään purun suhteen, niin tehkää se. Sitä nopeammin saatte sitten hommat pakettiin.
- Purku voi tapahtua samalla tavalla kuin leiripaikan kasaaminen ja pystyttäminen, mutta vaan toisin päin.
- Voitte ohjeistaa leiriläisiä poistumaan kaikkine tavaroineen majoitustiloista aamiaisen jälkeen, jolloin pääsette siivoamaan majoitustilat jo alta pois.
- Kuten mainitsin jo tatamitalkoisiin liittyen, viimeisen harjoituksen jälkeen leiripäällikkö voi kiitos puheensa jälkeen pyytää leiriläisiä auttamaan mattojen kannossa, näin sen saa nopeasti hoidettua alta pois, hyvällä yhteistyöllä.
- Muistakaa leirin päätyttyä olla myös yhteydessä yhteistyökumppaneihinne ja kiittäkää nöyrästi avusta.
- Palautekokouksessa käydään koko leiri läpi, tarkastellaan asiakkaiden palautteita, missä onnistuttiin leirillä ja missä epäonnistuttiin, mitä pitäisi tehdä jatkossa toisin. Keskustellaan tulevista toiveista ja jatkosuunnitelmista ja kerätään järjestävästä seurasta osallistuneiden talkoolaisien palautteet ja mielipiteet. Kiitetään talkoolaisia avusta ja tiedustellaan samalla, että onko halukkuutta toimia jatkossa samoissa tehtävissä tai yleensä olla mukana järjestämässä leiriä.

- ☞ Muistakaa pitää yllä hyvä ilmapiiri leirillä. Se että millainen ilme leirin järjestäjillä on, niin se yleensä välittyy myös itse leiriläisiin, pitäkää huolta siitä. Ja muistakaa, että hymy ei maksa mitään! Jos joku tulee kysymään jotain ja teillä ei ole antaa vastausta välittömästi, niin silloin kuitenkin luvatkaa, että selvitätte asian ja ilmoitatte siitä.

Loppusanat

Nyt kun olette tutustuneet tähän oppaaseen, mielessänne saattaa pyöriä monenlaisia asioita. Mutta mielestäni ei tarvitsisi välttämättä miettiä, että mitä tehdä ensiksi. Olen saanut tehdä tätä opasta yhteistyössä kokeneiden leiripäälliköiden kanssa, sekä saanut ohjausta myös opinnäytetyöni ohjaavalta opettajalta joka työskentelee lehtorina Humanistisessa ammattikorkeakoulussa.

Tätä opasta tehdessäni huomasin, miten paljon eri asioita voi liittyä leirin järjestämiseen ja kuinka monelta eri osa alueelta pitää olla ihmisiä leirin talkoo- ja työväessä. Olen pyrkinyt tekemään oppaasta käytännön läheisen ja helposti lähestyttävän, jotta leirin järjestäminen ei tuntuisi kauhean raskaalta. Asioiden käsittämistä helpommaksi olen käyttänyt hyväkseni saamiani vastauksia lähettämiini kyselyihin joilla lähestyin tarkemmin näitä eri leiripäälliköitä. Mielestäni näistä vastauksista näkee sen, että leirit voivat olla hyvinkin erilaisia, mutta niissä piilee tietenkin aina se sama tietty ja tärkein asia, judon harjoittelu. Näiden vastausten lisäksi olen käyttänyt oppaassani hyödyksi erilaisia kirjalähteitä, joista päätin olla viittaamatta tekstissä koska ajattelin sen tekevän oppaan raskaamman näköiseksi, kuin mitä se mielestäni oikeasti on. Jos haluatte tutustua tarkemmin tapahtumatuotantoon ja vapaaehtoistoimintaan liittyviin asioihin, niin tutustukaa minun opinnäytetyön raporttiosaan. Raporttiosan lähdeluettelossa on ylhäällä ne kirjat mitä olen käyttänyt sekä raporttiosassa, että tässä oppaassa.

Nyt tämän oppaan myötä täten toivoisin, että Suomen judopiirissä alkaisi näkyä entistä enemmän kaiken näköisiä judoleirejä ja, että niitä nähtäisiin tehtävän myös entistä useamman tahon voimin, eikä tätä nykyistäkin hyvää leirikäytäntöä jatkaisi pelkästään nämä vanhat tutut leirin pitäjät.

Joten sitten vaan tuumasta toimeen ja leirejä järjestämään! Summer Judo Rocks leirin kokeneen leiripäällikön mukaan varmistakaa, että teillä on ”*HYVÄ HENKI JA MAHTAVA PORUKKA*”, sillä nimittäin pääsee jo hyvin pitkälle!

Luku 6 Leiripaikan valmistelu

- ☞ Suunnitelkaa ensin tatamien kuljetus logistiikka kuntoon.
- ☞ Tehkää tatamitalkoot, leiripaikan siivoukset ja pystytykset sekä leirimateriaalien (leiripassit, ruokaliput, opasteet yms.) valmistaminen hyvällä talkooporukalla ja – hengellä.

Luku 7 Leirin avaus ja purku

- ☞ Aloittakaa ilmoittautumisten vastaanotto pari tuntia ennen leirin avausta. Muistakaa riittävä kielitaito!
- ☞ Leirin avauksen voitte pitää ensimmäisten yhteisten harjoitusten yhteydessä. Leiripäällikkö toivottaa kaikki tervetulleiksi.
- ☞ Toteuttakaa leiri suunnitelmien mukaan.
- ☞ Aloittakaa leirin purku heti kun vaan voitte.
- ☞ Muistakaa kiittää nöyrästi leirin yhteistyöntekijöitä.
- ☞ Käykää palautekokouksessa läpi mikä meni hyvin, mikä huonosti, mitä kehitettävää seuraavaan leiriin.
- ☞ Muistakaa kanssa kiittää talkoolaisia!

Järjestä judo leiri.

Judokesäleirin järjestämisen taskuopas

Mikko Koskinen

2013

Tämä opas on tarkoitettu uusille judoleirien järjestäjille ympäri Suomea. Oppaan on tarkoitus kannustaa ja helpottaa näitä uusia leirin järjestäjiä ottamaan itseään niskasta kiinni ja ryhtyä toimeen. Opas on tarkoitettu kesäleirejä varten, mutta sitä voi hyödyntää myös alueleirien järjestämiseen. Nykyään leirien järjestäjinä nähdään aina samat vanhat naamat, minun mielestä tähän on tultava muutos!

Luku 1 Mistä lähteä liikkeelle

- ☞ Tarvekartoitus
 - Järjestäjän tulee selvittää riittääkö heidän resurssit järjestämään leiriä. Näihin resursseihin kuuluvat talkooväki, tilat, tatamit jne. Hyödyntäkää tässä SWOT-analyysia.
- ☞ Selvittäkää milloin järjestätte leirin. Varmistakaa, ettei ole samaan aikaan muiden leirien kanssa.
- ☞ Päävalmentajan hankkiminen
 - Kartoittakaa leiritiiminne yhteydet ja selvittäkää mitä kautta voitte hankkia tasokkaan valmentajan leirillenne.

Luku 2 Leirin markkinointi ja sopimukset

- ☞ Tehkää aluksi leiriesite, joka toimii myös julisteena.
- ☞ Tuokaa esitteestä ilmi Mitä? Milloin? Missä? Kenelle? Kuka?
- ☞ Hyödyntäkää sähköpostia ja sosiaalista mediaa. (Facebook)
- ☞ Hinnoitelkaa leiri siten, että saatte joka tapauksessa omat kulut peitettyä.
- ☞ Muodostakaa leiriohjelma kaikille sopivaksi aikataulut huomioon ottaen.
- ☞ Tehkää yhteistyösopimukset hyvissä ajoin ennen leiriä. Tehkää tapahtumailmoitus paikalliselle poliisille sekä laatikaa pelastussuunnitelma. Olkaa yhteydessä pelastuslaitokseen.

Luku 3 Käytännöt ja työtehtävät

- ☞ Pitäkää yllä kokouskäytäntöä leirin suunnittelun ajan. Tämä auttaa asioita pysymään järjestyksessä ja auttaa asioita järjestymään kunkin leirityöläisen osalta.
- ☞ Jakakaa työtehtävät leirityöläisten kesken ja laatikaa työvuorolistat, että kuka tekee mitäkin ennen leiriä ja leirin aikana sekä leirin jälkeen. Tehkää nämä mahdollisimman ajoissa. Tulee selkiyttämään työskentelyä huomattavasti.

Luku 4 Turvallisuus ja järjestys

- ☞ Huolehtikaa leirillenne EA-taitoinen henkilö joka vastaa ensiavusta leirillä. Hankkikaa riittävästi ensiapu tarvikkeita leiritiloihin.
- ☞ Laatikaa leirille kaikkia leiriläisiä koskevat järjestyssäännöt. Pitäkää huolta hiljaisuuden tulosta, leiritilojen siisteydestä ja varsinkin siitä, että kaikilla olisi leirillä mukavaa.
- ☞ Hankkikaa leirillenne 24/7 käytössä oleva leiripuhelin.

Luku 5 Ilmoittautumiset

- ☞ Työn helpottamiseksi, pyrkikää tekemään sähköinen leirille ilmoittautumislomake.
- ☞ Muistuttakaa leirille tulijoita, että maksaisivat leirimaksut ennakkoon. Käyttäkää ”porkkanoita” hyväksi.
- ☞ Hyödyntäkää sähköpostia ja sosiaalista mediaa. (Facebook)